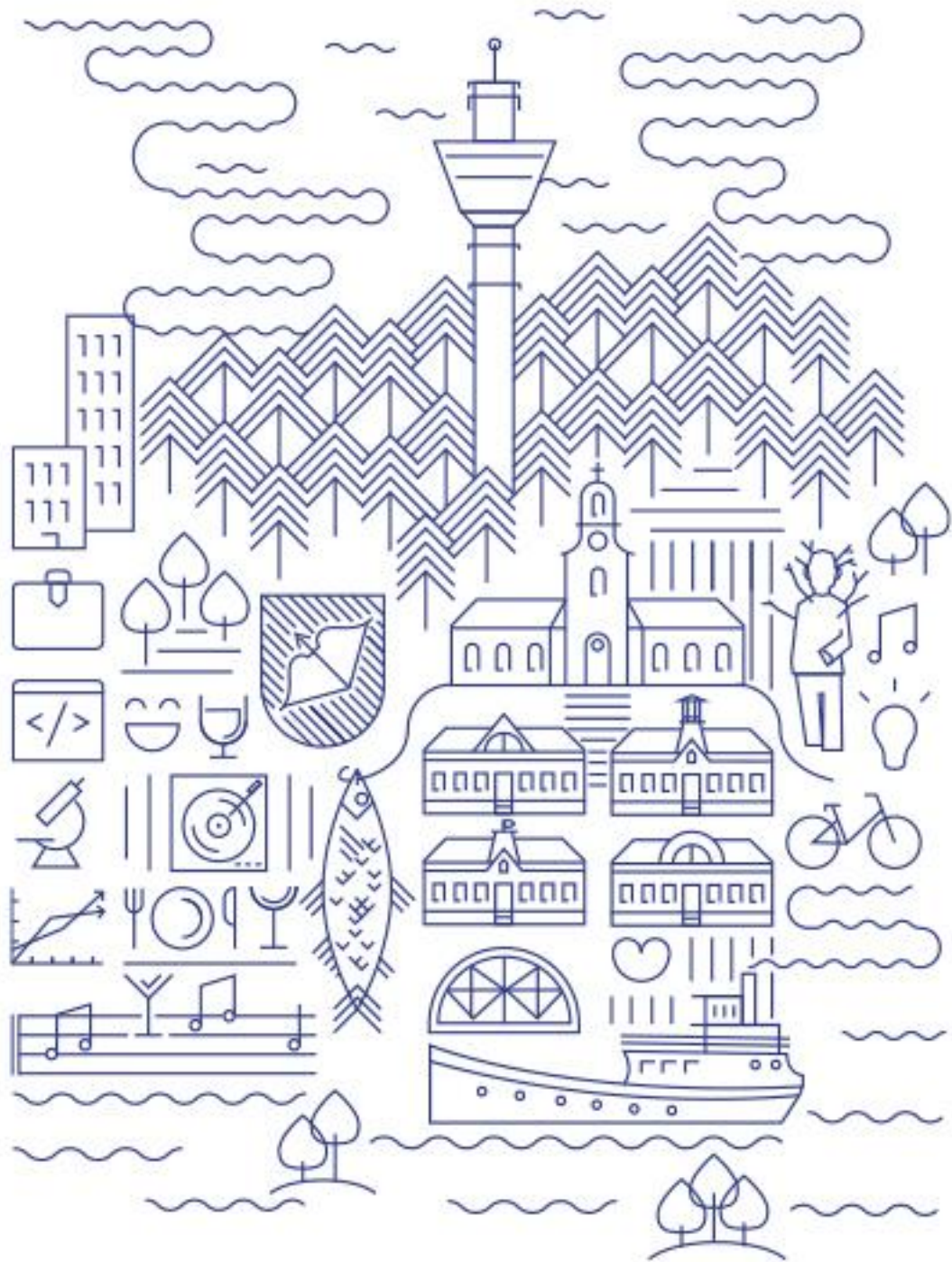

KUOPIO

Kuopion kaupungin
rakennusjärjestys
1.1.2019

Sisällys

MÄÄRITELMÄT JA LYHENTEET	5
I YLEISTÄ	6
1 § Tavoite	6
2 § Soveltamisala	6
3 § Rakennusvalvontaviranomainen	6
4 § Rakentamistapaohjeet ja korttelisuunnitelmat	6
5 § Rakennuksen suunnittelijat, toteuttajat ja valvojat	7
II LUPAJÄRJESTELMÄT	8
6 § Rakentamisen luvat ja ilmoitusmenettely	8
6 a § Vapaa-ajan asunnon muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön	8
7 § Talousrakennusten luvanvaraisuus	8
8 § Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta kaikilla alueilla	9
8 a § Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta asuinpientalotonteilla ja –rakennuspaikoilla	10
III RAKENTAMINEN ASEMAKAAVA-ALUEEN ULKOPUOLELLA	12
9 § Suunnittelutarvealueet Kuopion kaupungissa	12
10 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset	12
11 § Rakentamisen määrä	13
12 § Rakennuksen etäisyys liikenneväylistä, melulähteistä ja muista erityisalueista	13
IV RAKENTAMINEN RANTAVYÖHYKKEELLE ASEMAKAAVA-ALUEEN ULKOPUOLELLA	15
13 § Rakentamisen sijoittuminen ja sopeutuminen ympäristöön rantavyöhykkeellä	15
14 § Rakentamisen määrä rantavyöhykkeellä	16
15 § Jätevesien johtaminen maahan rantavyöhykkeellä	16
V RAKENTAMINEN YLEENSÄ	17
16 § Rakennuksen ja pihajärjestelyjen sopeutuminen ympäristöön	17
17 § Rakennuksen korkeusasema, perustaminen ja terveellisyys	17
18 § Tontin rajan ylittäminen	18
19 § Asemakaavassa määrätyn rakennusalan rajan ylittäminen	19
20 § Kerrostalojen turvallisuus	19
20 a § Asuinrakennusten varastotilat	19
VI MAINOS-, TIEDOTUS- YM. LAITTEET	20
21 § Myynti-, tiedotus- ja mainoslaitteet sekä markiisit ja ulkoalueiden valaiseminen	20
22 § Ikkunamainokset	21
23 § Tontin ja rakennuksen valaistus sekä osoitenumerointi	21
VII TYÖMAAT	22
24 § Rakennushankkeesta tiedottaminen	22

25 § Rakennusaikaiset toimenpiteet rakennuspaikalla sekä rakennusaikainen työmaan jäte- ja vesihuolto ja hulevesien hallinta	22
26 § Katu- ja muun yleisen alueen käyttäminen, kaivaminen sekä johtojen ym. sijoittaminen	22
27 § Työmaan purkaminen ja siistiminen.....	23
VIII RAKENNUKSEN YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO.....	24
28 § Vesihuolto	24
29 § Jätehuolto	24
IX PIHAN SUUNNITTELU JA RAKENTAMINEN	25
30 § Pihan suunnittelu ja rakentaminen	25
31 § Pihamaan korkeusasema	26
32 § Tontin luiskaaminen	26
33 § Tukimuurit ja pengerrykset	27
34 § Hule- ja perustusten kuivatusvesien johtaminen ja lumen varastointi	27
35 § Tontin liikennejärjestelyt ja ajoneuvoliittymä	28
36 § Aidat ja istutukset	29
36 a § Puuston hoitaminen	29
37 § Pihan vajat, rakennelmat ja laitteet	30
38 § Rakennuksen sopeutuminen tontille	30
X RAKENNUKSEN ELINKAARI	31
39 § Rakennuksen käyttöikä ja materiaalivalinnat	31
40 § Rakennuksen kunnossapito ja korjaaminen	31
41 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen	32
XI JULKINEN KAUPUNKITILA	33
42 § Julkisen kaupunkitilan määritelmä	33
43 § Kadut, torit ja muut vastaavat liikennealueet sekä puistot.....	33
44 § Rakennukset, rakennelmat ja laitteet.....	33
45 § Tapahtumien järjestäminen	33
XII RAKENNETUN YMPÄRISTÖN HOITO JA VALVONTA	35
46 § Rakennetun ympäristön hoito	35
47 § Julkisen kaupunkitilan kunnossapito ja hoito.....	35
48 § Rakennetun ympäristön valvonta	35
XIII RAKENTAMINEN ERITYIS- JA ONGELMA-ALUEILLA	36
49 § Maanrakennustyöt pohjavesialueilla ja vedenhankintavesistön valuma-alueella.....	36
50 § Rakentaminen pohjavesialueilla ja vedenhankintavesistöjen valuma-alueilla	36
51 § Pilaantuneiden maa-alueiden huomioon ottaminen rakentamisessa	37
52 § Puisten perustusrakenteiden huomioon ottaminen rakentamisessa	37
52 a § Rakennusperintö	37
52 b § Arkeologinen kulttuuriperintö	38

XIV ERINÄISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ	39
53 § Rakennusjärjestyksen valvonta	39
54 § Poikkeuksen myöntäminen rakennusjärjestyksen säännöksistä	39
55 § Tontin ja rakennuspaikan rinnastaminen	39
56 § Rakennusjärjestyksen liitteet	39
57 § Rakennusjärjestyksen voimaantulo.....	39

Liite 1 Suunnittelutarvealueet, pohjavesialueet ja tärkeät vesistön valuma-alueet

Liite 2 Lentomelualueet

Liite 3 Rakentaminen ranta-alueelle

Liite 4 Katu- tai yleiselle alueelle ulottuvat rakenteet (periaatekuva)

Liite 5 Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurikohteet (RKY-kohteet)

MÄÄRITELMÄT JA LYHENTEET

Asuinpientalo	Asumiseen tarkoitettu erillinen pientalo, kytketty pientalo tai rivitalo
Asunto	Pysyvä asunto tai vapaa-ajan asunto
Emätilamitoitus	Emätilamitoituksella määritetään, kuinka paljon rakennuspaikkoja tilat saavat muodostaa. Pääsääntöisesti vuodesta 1959 lähtien muodostetut rakennuspaikat vähentävät emätilan rakentamismahdollisuuksia. Emätilan jakautuessa pienempiin osiin jaetaan jäljellä olevien rakennuspaikkojen määrä tilojen rantaviivan tai pinta-alojen suhteessa ja lohkotilojen muodostumisajankohdan mukaisessa aikajärjestyksessä.
Hulevesi	Rakennetuilta alueilta poisjohdettava sade- ja sulamisvesi sekä perustusten kuivatusvesi
Katualue	Katualue käsittää asemakaavassa osoitetun katualueen maanalaisine ja maanpäällisine sekä yläpuolisine johtoineen, laitteineen ja rakenteineen, jollei asemakaavassa ole toisin osoitettu. Katualue voi pitää sisällään ajoradan, jalkakäytävän/jalankulku- ja pyöräilyväylän, saarekkeet ja välikaistat sekä katuun liittyvät vierusalueet.
k-m ² , kerrosala	Kerrosalaneliömetri, kerrosala on rakennuksen kerrosten yhteenlaskettu pinta-ala.
MRA	Maankäyttö- ja rakennusasetus (895/1999)
MRL	Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999)
Pelastustie	Ajotie, jota käyttäen hälytysajoneuvot pääsevät hätätilanteessa riittävän lähelle rakennusta.
Piharakennelma	Piharakennelma on kevytrakenteinen ja lämmöneristämätön. Se voidaan perustaa ja varustaa sähköllä.
Pohjapinta-ala	Rakennuksen pohjapinta-alaan luetaan rakennuksen ala ulkoseinien ulkopintojen mukaan laskettuna sekä terassin tai terassien ala.
Pohjavesialue	Pohjavesialueilla tarkoitetaan liitekartan (liite 1) mukaisia tärkeitä tai muita vedenhankintaan soveltuvia pohjavesialueita.
Poikkeamislupa/ poikkeaminen	Rakentamista koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista voidaan laissa säädettyjen edellytysten täytyessä myöntää poikkeus.
Rakennusala	Kaavassa osoitettu alue, jolle rakennus/rakennukset saadaan sijoittaa.
Rakennuspaikka	Paikka, johon rakennus on tarkoitus sijoittaa.
Rakentamistapaohje	Ohje tarkentaa alueelle laaditun asemakaavan tarkoitusta ja ohjaa yhdenmukaista rakentamista.
Rantavyöhyke	Vyöhykkeen sisältö määräytyy tapauskohtaisen harkinnan perusteella; yleensä noin 100–200 m levyinen alue rantaviivasta (MRL 72 §).
RKY	Valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö
Ruutukaava-alue	Kuopion kaupungin keskusta-alue Sairaalakadusta matkustajasatamaan ja Asemakadusta Kuopionlahteen (ko. kadut molemmin puolin).
RT-kortti	Sisältää tietoa ja ohjeita mm. rakenteista, tilasuunnittelusta, rakennusalan sopimuksista ja tehtävänjaosta.
Suunnittelutarvealue	Alue, jonka käyttöön liittyvien tarpeiden tyydyttämiseksi on syytä ryhtyä erityisiin toimenpiteisiin, kuten teiden, vesijohdon tai viemärin rakentamiseen taikka vapaa-alueiden järjestämiseen (MRL 16 §).
Vedenhankintavesistön valuma-alue	Vedenhankintavesistön valuma-alueella tarkoitetaan liitekartan (liite 1) mukaisia vedenhankinnan kannalta tärkeiden vesistöjen valuma-alueita.
Vieraslaji	Eliölaji, joka ei esiinny alueella alkuperäisenä, vaan ihmisen sinne joko tahattomasti tai tahallisesti siirtämänä kantana.
Vihertehokkuus	Vihertehokkuuden avulla pyritään tiivistyvässä kaupunkirakenteessa vihreämpien rakennettujen ympäristöjen muodostumiseen.
Yleinen alue	Yleisellä alueella tarkoitetaan toriksi, liikennealueeksi, virkistysalueeksi tai näihin verrattavaksi alueeksi osoitettua kunnan toteutettavaksi tarkoitettua aluetta.

I YLEISTÄ

1 § Tavoite

Kuopion kaupungin rakennusjärjestyksessä annetaan paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteuttamisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset. Tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurillisesti kestävä kehitystä.

Viittaus MRL 1 § ja 14 §

2 § Soveltamisala

Maankäyttö- ja rakennuslaissa ja -asetuksessa olevien sekä muiden maankäyttämistä ja rakentamista koskevien säännösten ja määräysten lisäksi on Kuopion kaupungissa noudatettava tämän rakennusjärjestyksen määräyksiä, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole asiasta toisin määrätty.

Mikäli vanhassa asemakaavassa ei ole ilmaistu rakennusoikeuden määrää, rakennusoikeus tulkitaan kaavan hyväksymisajankohtana kyseisellä alueella voimassa olleen rakennusjärjestyksen mukaisesti.

Viittaus MRL 14 §

3 § Rakennusvalvontaviranomainen

Kuopion kaupungin rakennusvalvontaviranomainen on ympäristö- ja rakennuslautakunta. Sen alaisena toimii alueellinen rakennusvalvonta. Lautakunnan erityistehtävät ja ratkaisuvallat määrätään hallintosäännössä. Toimivallan siirtämisestä määrätään kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasäännössä.

Viittaus MRL 21 § ja 124 §, MRA 4 §
Hallintosääntö ja Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasääntö

4 § Rakentamistapaohjeet ja korttelisuunnitelmat

Asemakaavan yhteydessä laadittuja rakentamistapaohjeita ja korttelisuunnitelmia tulee noudattaa yhtenäisen, alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivan sekä kestävän rakentamisen saavuttamiseksi.

Rakentamisen ohjaamiseksi rakennusvalvontaviranomainen voi antaa alueellisia rakentamiseen liittyviä ohjeita täydentämään asema- ja yleiskaavaa.

Viittaus MRL 124 §

---

5 § Rakennuksen suunnittelijat, toteuttajat ja valvojat

Suunnittelijoiden, toteuttajien ja valvojien tulee olla päteviä ja ammattitaitoisia. Suunnittelijoiden ja työnjohtajien on esitettävä tarvittaessa pätevyytensä, ammattitaitonsa ja työhön varaa-mansa aika rakennusvalvontaviranomaiselle.

Rakennustyömaan aloituskokouksessa rakennusvalvonta antaa luvan aloittaa työt, mikäli suunnitelmien valmius, suunnittelijoiden ja työnjohtajien pätevyys sekä työhön käytettävissä oleva aika on riittävä.

Rakennukseen suositellaan kiinnitettäväksi laatta tai käyttää muuta vastaavaa merkintätapaa, josta käy ilmi rakennushankkeeseen osallistuneet keskeiset henkilöt.

Viittaus MRL 119–122 § ja 151 §, MRA 48 § ja 73 §
Valtioneuvoston asetus rakentamisen suunnittelutehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä (214/2015)
Ympäristöministeriön ohje rakentamisen työnjohtotehtävien vaativuusluokista ja työnjohtajien kelpoisuudesta (YM4/601/2015)

II LUPAJÄRJESTELMÄT

6 § Rakentamisen luvat ja ilmoitusmenettely

Maankäyttö- ja rakennuslaissa on esitetty rakentamisen ja muiden toimenpiteiden luvanvaraisuus.

Lupatyypit:

- rakennuslupa MRL 125 §
- toimenpidelupa MRL 126 §
- rakennuksen purkamislupa MRL 127 §
- maisematyölupa MRL 128 §
- purkamisilmoitus MRL 127 §

Kuopion kaupungissa ei ole käytössä MRL 129 §:n mukaista ilmoitusmenettelyä.

Viittaus MRL 125–129 §, MRA 61 §

6 a § Vapaa-ajan asunnon muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön

Vapaa-ajanasunnon käyttötarkoituksen muuttaminen vakituiseksi asunnoksi edellyttää ennen rakennusluvan myöntämistä tilanteesta riippuen myönteistä poikkeamispäätöstä ja/tai suunnittelutarveratkaisua, mikäli kaava ei salli rakennuspaikan käyttöä vakituiseen asumiseen.

Rakennusjärjestyksessä ei osoiteta MRL 129 a §:n tarkoittamia alueita, joilla vapaa-ajanasunnon voi muuttaa pysyvään asuinkäyttöön suoraan rakennusluvalla ilman sitä edeltävää poikkeamispäätöstä tai suunnittelutarveratkaisua.

Viittaus MRL 129 a §

7 § Talousrakennusten luvanvaraisuus

Asemakaavan ulkopuolisilla alueilla olevaan asuntoon kuuluvan tai maatalouden harjoittamisen kannalta tarpeellisen, pienehkön korkeintaan 20 m²:n suuruisen, tulisijattoman talousrakennuksen rakentaminen ei edellytä lupaa, näihin sovelletaan rakennusjärjestyksen 8 ja 8 a §:n mukaista menettelyä.

Asemakaava-alueella tulee hakea rakennuksille rakennuslupa. Rakennelmiin sovelletaan rakennusjärjestyksen 8 ja 8 a §:n mukaista menettelyä.

Ympäristövaikutustensa vuoksi rakennelmaakin voidaan pitää rakennuksena, jolloin rakennuksen tekemiseen tarvitaan rakennuslupa.

Mikäli poiketaan rakennusoikeudesta tai kaavamääräyksistä tai rakennuksen etäisyys poikkeaa rakennusjärjestyksen 12 ja 13 §:n mukaisista vähimmäisetäisyyksistä tai muista rakentamismääräyksistä, on rakentaminen rakennusluvan- ja tarvittaessa poikkeamisluvanvaraista.

Saunarakennukset, tulisijalliset rakennukset, moottoriajoneuvosuojat sekä kaksi tai useampi kerroksiset rakennukset ovat aina rakennusluvanvaraisia.

Viittaus MRL 125–129 § ja 168 §, MRA 61 §

8 § Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta kaikilla alueilla

Maankäyttö- ja rakennuslain 126 ja 126 a §:ssä määritetään toimenpideluvan tarve. Lisäksi MRL 126 a §:ssä säädetään, että kunta voi rakennusjärjestyksessä määrätä, ettei toimenpidelupaa tarvita vähäiseen toimenpiteeseen.

Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, on rakentamisessa noudatettava voimassa olevan asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä sekä otettava huomioon alueen rakentamistapaohjeet. Suojelluissa rakennuksissa tulee ottaa huomioon rakennussuojelusta aiheutuvat vaatimukset.

Seuraavat vähäiset toimenpiteet on vapautettu toimenpideluvan hakemisesta:

Aitaaminen, rakennelmat:

- 1) Korkeintaan 20 m²:n suuruisen aitauksen, katoksen tai suojan rakentaminen jätteiden keräilyä varten, kun rakennelma sijaitsee rakennusalueella eikä se edellytä palo-osastointia. Alle 3 m²:n suuruisen jätekatoksen saa sijoittaa rakennusalueen ulkopuolelle ilman lupaa.
- 2) Kadun, puiston tai muun vastaavan yleisen alueen vastaisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on katua vasten enintään 1,2 metriä korkea sekä puistoa ja muita alueita vasten enintään 1,6 metriä korkea. Aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan tontin puolelle.
- 3) Tonttien välisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 1,2 metriä korkea ja kun naapuritontin omistaja tai haltija antaa suostumuksen niiden rakentamiseen sekä tontin sisäisten aitojen ja tukimuurien rakentaminen.

Ilma- ja maalämpö:

- 4) Asemakaava-alueella ilmalämpöpumpun sijoittaminen rakennukseen, rakennelmaan tai pihamaalle, kun ne eivät sijaitse katujulkisivulla tai naapurista vasten.
- 5) Maalämpökaivon poraaminen tai lämmönkeruuputkiston asentaminen, kun toimenpide ei sijaitse asemakaava-alueella, suunnittelutarvealueella, rakennuskieltoalueella, pohjavesialueella, vedenhankintavesistöjen valuma-alueella, vesialueella tai rakennuspaikan pinta-ala ei ole alle 5 000 m².

Aurinkopaneelit ja -keräimet:

- 6) Asemakaava-alueella aurinkopaneelin ja -keräimen sijoittaminen rakennukseen, rakennelmaan tai pihamaalle, kun ne eivät sijaitse katujulkisivulla tai naapurista vasten.
-

Aurinkopaneelit ja -keräimet, mikäli niiden pinta-ala on pienempi kuin 10 m² tai ne ovat asennettuna lappeen suuntaisesti.

Aurinkopaneelin ja -keräimen sijoittaminen asemakaava-alueen ulkopuolella.

Parveke- ja terassilasitus:

- 7) Asuinhuoneiston parvekkeen ja terassin lasittaminen (avattavuus yli 50 %), kun toimenpide ei edellytä palo-osastointia.

Mainostoimenpide:

- 8) Alle 500 mm korkean irtokirjainmainoslaitteen tai kuvan asentaminen ulkosalle tai rakennuksen julkisivuun.

Muuntamot:

- 9) Asemakaava-alueen ulkopuolella puistomuuntamoiden rakentaminen.

Rakennusvalvontaviranomainen voi, mikäli em. vaatimukset eivät täyty, velvoittaa kiinteistön haltijan purkamaan tai muuttamaan toteutuksen säännösten vaatimukset täyttäväksi.

Kuopion kaupungissa ei ole käytössä MRL 129 §:n mukaista ilmoitusmenettelyä.

Viittaus MRL 125–129 §, MRA 61 §

8 a § Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta asuinpientaloteilla ja -rakennuspaikoilla

Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, on rakentamisessa noudatettava voimassa olevan asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä sekä otettava huomioon alueen rakentamistapa-ohjeet ja rakentamisen soveltuvuus ympäristön kulttuurihistoriallisiin arvoihin.

Sen lisäksi mitä 8 §:ssä on määrätty, millään asuinpientaloteilla tai -rakennuspaikoilla ei tarvitse hakea lupaa seuraavien toimenpiteiden toteuttamiseen:

- 1) Asuinpientalojen ja niiden talousrakennusten julkisivujen ja katon värin sekä katon materiaalin muuttaminen, ellei rakennuskohdetta tai ympäristöä ole asemakaavassa, yleiskaavassa tai maakuntakaavassa suojelu- tai säilytysmerkinnöillä tai rakennussuojelulainsäädännön nojalla suojeltu tai elleivät ne sijoitu maakunnallisesti merkittävälle alueelle tai RKY-alueille.
  - 2) Korkeintaan 20 m²:n suuruisen piharakennelman rakentaminen. Asemakaava-alueella saa olla kerrallaan vain yksi tämän määräyksen nojalla rakennettu piharakennelma.
-

- 3) Korkeintaan 20 m²:n suuruisen kelluvan kevytrakenteisen laiturin rakentaminen. Rannassa saa olla kerrallaan vain yksi tämän määräyksen nojalla rakennettu laituri.

Rakennusvalvontaviranomainen voi, mikäli em. vaatimukset eivät täyty, velvoittaa kiinteistön haltijan purkamaan tai muuttamaan toteutuksen säännösten vaatimukset täyttäväksi.

Kuopion kaupungissa ei ole käytössä MRL 129 §:n mukaista ilmoitusmenettelyä.

Mikäli poiketaan kaavamääräyksistä tai rakennelman etäisyys poikkeaa rakennusjärjestyksen 12 ja 13 §:n mukaisista vähimmäisetäisyyksistä tai muista rakentamisen määräyksistä, on rakennelma toimenpideluvan- ja tarvittaessa poikkeamisluvanvarainen.

Viittaus MRL 125 §, 126 §, 126 a § ja 129 §, MRA 61 §

III RAKENTAMINEN ASEMAKAAVA-ALUEEN ULKOPUOLELLA

9 § Suunnittelutarvealueet Kuopion kaupungissa

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia suunnittelutarvealueita ovat lain 16 §:n 1 momentissa mainitut alueet ja 2 momentin mukainen rakentaminen.

Lisäksi liitekartassa (liite 1) on osoitettu muut suunnittelutarvealueet.

Viittaus MRL 16 §, 72 § ja 137 §

10 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset

Rakennuspaikan tulee asemakaava-alueen ulkopuolella olla tarkoitukseen sovelias, rakentamiseen kelpoinen ja riittävän suuri, kuitenkin vähintään 2 000 neliometriä. Rakennuspaikan soveliaisuutta ja kelpoisuutta harkittaessa on muun muassa otettava huomioon, ettei rakennuspaikalla ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Lisäksi rakennukset on voitava sijoittaa riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisistä teistä ja naapurin maasta (MRL 116.2 §).

Rakennuspaikan rakentamisen mahdollisuus perustuu kaavaan tai valmistelun ohjaamiseen tarkoitettujen maaseuturakentamisen periaatteiden mukaiseen emätilamitoitukseen. Asemakaava-alueen ulkopuolella vakituiseen asuinkäyttöön tarkoitettun uuden rakennuspaikan tulee olla pinta-alaltaan vähintään 5 000 m².

Milloin rakentamisella ei vaikeuteta kaavoittamista ja jätevesien käsittelystä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa (kiinteistön jätevesiä ei käsitellä rakennuspaikalla), rakennuspaikan pinta-ala voi olla pienempi, ei kuitenkaan alle 2 000 m².

Pohjavesialueella (liite 1) sijaitsevalle rakennuspaikalle asetetuista vaatimuksista määrätään rakennusjärjestyksen 50 §:ssä.

Mikäli rakennuspaikalla pidetään hevosia tai muita vastaavia eläimiä, on rakennuspaikan vähimmäiskoko 1 ha ensimmäistä hevosta kohti ja lisäksi on jatkuvasti oltava käytettävissä 0,5 ha jokaista seuraavaa hevosta tai muuta vastaavaa eläintä kohti. Rakennuspaikalla tulee olla järjestettävissä riittävästi jaloittelu- ja laiduntilaa sekä tilaa riittävälle lantalalle.

Uusi hevos- tai ponitalli sekä muu vastaava eläinsuoja, lantala ja ulkotarha tulee sijoittaa riittävän etäälle naapurikiinteistön rajasta silloin, kun naapurikiinteistöllä on rajan tuntumassa asutusta, päiväkotia, koulu tai vastaava tai jos naapurikiinteistö on asema- tai yleiskaavassa osoitettu tällaiseen tarkoitukseen. Ratsastuskentän vähimmäisetäisyyden riittävyttä arvioitaessa tulee ottaa huomioon paikalliset maasto-, maisema- ja rakentamisolosuhteet siten, ettei naapurikiinteistölle ja ympäristölle aiheudu haittaa.

Ympäristömelun aiheuttamat rajoitukset rakennuspaikoille on esitetty tämän rakennusjärjestyksen 12 §:ssä.

Viittaus MRL 116 § ja 136 §
Ympäristönsuojelumääräykset 2017
Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)

11 § Rakentamisen määrä

Yhdelle rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden kaksiasuntoisen enintään kaksikerroksisen asuinrakennuksen.

Rantavyöhykkeen ulkopuolelle olevalle rakennuspaikalle rakennettavien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 200 m² + 6 % rakennuspaikan pinta-alasta. Asuinrakennukset ja asuinkäyttöä palvelevat rakennukset yhteensä enintään 700 m².

Edellä mainitusta sallitusta rakentamisen määrästä on varattava vähintään 30 % erillisten talousrakennusten rakentamista varten.

Rakennuspaikan rakennusten tulee olla samassa pihapiirissä, jolloin se voidaan lukea yhdeksi rakennuspaikaksi.

Toimivan maatilan talouskeskuksen yhteyteen saa rakentaa kaksi asuinrakennusta (yhteensä enintään neljä asuntoa). Rakennusten enimmäispinta-ala ei koske maatilan tuotantorakennusten rakentamista. Suunnittelutarvealueilla edellytetään lisäksi myönteistä suunnittelutarveratkaisua.

12 § Rakennuksen etäisyys liikenneväylistä, melulähteistä ja muista erityisalueista

Rakennusten ja rakennelmien sijoittamisessa tulee huomioida maanteiden ja rautateiden suoja- ja näkemäalueet.

Harkittaessa rakennushankkeen sijoittumista ja rakennuspaikan soveltuvuutta on huolehdittava vaarallisista aineista aiheutuvan suuronnettomuusvaaran torjumiseksi riittävästä suojaetäisyyksistä.

Rakennusten sijoittelussa, suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä huomiota ympäristömelun torjuntaan. Rakennusten eri tilojen ja piha-alueiden suunnittelussa tulee noudattaa enimmäisäänitasojen osalta asiasta erikseen annettuja määräyksiä.

Uutta asuinrakentamista sekä melulle erityisen herkkiä toimintoja ei saa sijoittaa liikenne- tai muiden melulähteiden meluvyöhykkeille, joilla päiväajan keskiäänitaso ylittää 55 dB ja yöajan keskiäänitaso ylittää 50 dB (uusilla alueilla 45 dB), ellei yksityiskohtaisella meluselvityksellä osoiteta, että kiinteistölle saadaan meluntorjuntaratkaisulla hyväksyttävät suojatut oleskelualueet ja rakennuksen ulkovaipalla vaadittavat ääneneristävydet. Erillinen ääneneristys selvitys on tehtävä yleisesti hyväksytyllä menetelmällä, joka tarkastelee rakennuksen ulkovaipan kokonaisääneneristävyyttä.

Meluntorjuntaan liittyviä muita määräyksiä on annettu ympäristönsuojelumääräyksissä.

Ellei rakennuspaikan todellisesta melutilanteesta ole selvitystä, uudella rakennuspaikalla asuinrakennuksen etäisyys ajoradan keskiviivasta tulee olla vähintään alla olevan taulukon mukainen.

	asuinrakennus
rautatie	100 m
moottoritie	200 m
valtatie	150 m
kantatie ja seututie	100 m
yhdystie	60 m
läpiajoliikennettä palveleva yksityistie	20 m

Liitekartassa (liite 2) esitetyllä lentomelualueella ovat voimassa seuraavat melua koskevasta lainsäädännöstä aiheutuvat rajoitukset:

L_{den} 50-55 dBA:

Loma-asuntojen korjaamisessa ja uudisrakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakenteiden ääneneristävyyteen lentomelua vastaan.

L_{den} 55-60 dBA:

Alueelle ei tule osoittaa uutta melun haitoille herkkää toimintaa. Olemassa olevan asutuksen korvaaminen, korjaaminen ja täydentäminen on mahdollista. Korjaamisessa, laajentamisessa ja uudisrakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakenteiden ääneneristävyyteen lentomelua vastaan.

L_{den} yli 60 dBA:

Alueelle ei saa sijoittaa uutta asuinrakentamista tai muuta melulle herkkää toimintaa. Alueelle voidaan sijoittaa toimintoja, joille lentomelu ei aiheuta haittaa. Olemassa olevan rakennuskannan korjaaminen ja vähäinen laajentaminen on sallittu. Korjaamisessa ja vähäisessä laajentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakenteiden ääneneristävyyteen lentomelua vastaan.

Tuulivoima-aluetta suunniteltaessa tulee turvata Puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta (kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta) johtuvat rajoitteet. Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeista tuulivoimaloista tulee aina pyytää erillinen lausunto Pääesikunnalta koko kunnan alueella. Myös alle 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeista pientuulivoimaloista tulee pyytää Pääesikunnan lausunto, mikäli kiinteistö, jolle voimala rakennetaan, rajoittuu Puolustusvoimien käytössä olevaan alueeseen.

Viittaus MRL 117 f §, MRA 57 §
Maantielaki (503/2005) 44–46 §
Ratalaki (110/2007) 37–39 §
Ympäristönsuojelumääräykset 2017
Ympäristöministeriön asetus rakennuksen ääniympäristöstä (796/2017)

IV RAKENTAMINEN RANTAVYÖHYKKEELLE ASEMAKAAVA-ALUEEN ULKOPUOLELLA

Myös ranta-asemakaava-alueella noudatetaan seuraavia määräyksiä, ellei ranta-asemakaavassa ole toisin määrätty.

Liitekuvassa (liite 3) on esitetty kaaviokuva rakennusten ja rakennelmien sijoittamisesta ranta-alueelle.

13 § Rakentamisen sijoittuminen ja sopeutuminen ympäristöön rantavyöhykkeellä

Rakennettaessa rantavyöhykkeille tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennusten korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja väritykseen.

Rakennuspaikalla, erityisesti rannan läheisyydessä, tulee luontaista puustoa säilyttää ja korvata/istuttaa rantarakennuksen ja rannan välissä. Puuston harventaminen on sallittua.

Muodostettavan rakennuspaikan rantaviivan pituus tulee olla vähintään 40 metriä.

Rakennuksen etäisyyden rantaviivasta ja sijainnin rakennuspaikalla tulee olla sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus mahdollisuuksien mukaan säilyy. Muun kuin saunarakennuksen etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee kuitenkin, mikäli edellä olevasta vaatimuksesta ei muuta johdu, olla vähintään 25 metriä.

Yli 150 k-m² rakennukset on kuitenkin oltava vähintään 35 metrin päässä rantaviivasta.

Asuinrakennuksen alin lattiataso tulee olla vähintään 2,0 metriä keskiveden korkeutta ylemmänä.

Yhden yksikerroksisen, puupintaisen saunarakennuksen, jonka kerrosala on enintään 30 m² ja pohjapinta-ala katoksineen on enintään 45 m², saa rakentaa edellä mainittua metrimäärää lähemmäksi rantaviivaa. Sen etäisyyden edellä mainitulla tavalla laskettavasta rantaviivasta tulee olla kuitenkin vähintään 15 metriä. Rakennuspaikalla olemassa olevan, terveydelle ja turvallisuudelle vaarallisen ja korjauskelvottomaksi todetun, alle 15 metrin etäisyydellä rantaviivasta sijaitsevan saunan saa alueen omaleimaisuuden ja perinteisen rakennustavan säilymiseksi korvata uudella samalle sijainnille edellyttäen, että jätevedet voidaan käsitellä ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti. Saunan tulee noudattaa korvattavan rakennuksen rakentamistapaa, mittasuhteita ja pinta-alaa.

Jätevesien käsittelyssä on otettava huomioon ympäristönsuojelumääräysten edellyttämä jätevesien purkupaikan etäisyys vesistöä.

Yhden pohjapinta-alaltaan enintään 10 m² grillikatoksen tai huvimajan voi rakentaa vähintään 10 metrin päähän keskivedenkorkeudesta. Tällaisen katoksen rakentaminen ei edellytä lupaa eikä ilmoitusta.

Rantarakennuspaikalle saa, mikäli se maisemaan sopeutuu, rakentaa yhden puupintaisen lämpöeristämättömän venevajan rantaviivasta maalle päin. Venevajan harjakatto tulee olla poikittain rantaviivaan nähden. Sen pohjapinta-ala saa olla enintään 30 m², leveys enintään 4 metriä ja harjakorkeus enintään 3 metriä. Venevajan rakentaminen edellyttää aina rakennusluvan.

Rakennusten ja rakennelmien luvanvaraisuudesta on määrätty 7 ja 8 §:ssä.

Ennestään rakentamattomille ranta-alueille rakentaminen on aina luvanvaraista.

Viittaus Laki tulvariskien hallinnasta (620/2010)
Ympäristönsuojelumääräykset 2017

14 § Rakentamisen määrä rantavyöhykkeellä

Rantavyöhykkeellä olevalle rakennuspaikalle rakennettavien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään $100 \text{ m}^2 + 4 \%$ rakennuspaikan pinta-alasta, yhteensä kuitenkin enintään 300 m^2 .

Omakotitalon rakennuspaikalla yhteensä kuitenkin enintään 500 m^2 .

Tiittömissä saarissa kerrosala saa olla enintään 4% rakennuspaikan pinta-alasta, yhteensä kuitenkin enintään 200 m^2 .

Edellä mainituista sallituista rakentamisen määristä on varattava vähintään 30% erillisten talousrakennusten rakentamista varten.

Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden kaksiasuntoisen, enintään kaksikerroksisen asuinrakennuksen.

Rantarakennuspaikat voivat olla määritelty yleiskaavassa tai ranta-asemakaavassa, jossa rakennusoikeus voidaan määrittää edellä todetusta poiketen. Tällöin noudatetaan kaavan määräyksiä.

15 § Jätevesien johtaminen maahan rantavyöhykkeellä

Jätevesien johtamisessa maahan rantavyöhykkeellä noudatetaan Ympäristönsuojelumääräyksissä annettuja määräyksiä.

Viittaus Ympäristönsuojelumääräykset 2017

V RAKENTAMINEN YLEENSÄ

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan asemakaava-alueella sekä soveltuvin osin kaikkeen rakentamiseen.

16 § Rakennuksen ja pihajärjestelyjen sopeutuminen ympäristöön

Uudisrakennuksen, lisärakennuksen ja korjausrakentamisen tulee sopeutua ympäröivän alueen yleisesti noudatettuun rakennustapaan rakennuksen sijoituksen, koon muodon, ulkomateriaalien, värityksen sekä julkisivunjäsentelyn osalta. Rakennuspaikalla tai tontilla rakennusten tulee muodostaa ympäristöltään ja kaupunkikuvultaan sopusuhtainen kokonaisuus. Suunnittelussa tulee huomioida tonttiin rajautuvien alueiden suunnitelmat ja nykytilanne.

Em. seikkoihin tulee kiinnittää erityistä huomiota alueilla, joilla rakennuskanta on muodostunut yhtenäiseksi, kuten 1940–1950-luvuilla rakennetuilla omakotitaloalueilla sekä muilla rakennuskulttuuriltaan arvokkailla alueilla. Rakennushistoriallisesti arvokkaat alueet on esitetty yleis- tai asemakaavassa. Vanhojen rakennusten korjaustöissä tulee pyrkiä säilyttämään rakennusten alkuperäiset yksityiskohdat ja rakennusosat, kuten muun muassa ulko-ovet, ikkunat ja porrashuoneiden sisustus. Historiallisesti merkittävien tai rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten muutossuunnitelmasta pyydetään kulttuuriympäristöjen asiantuntijatahojen lausunto.

Teollisuus-, varasto ja tuotantorakennukset tulee sijoittaa rakennusalalle siten, että kiinteistön piha-alueen käyttö ei tarpeettomasti rumenna katunäkymää tai kaupunkikuvaa. Rakennuksen sijoituksella ja järjestelyillä ohjataan tarvittavat varastointialueet sijoittuvaksi kiinteistön takapihalle.

Viittaus MRL 113 §, 117 § ja 118 §
Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä (241/2017)

17 § Rakennuksen korkeusasema, perustaminen ja terveellisyys

Rakennuksen korkeusasema tulee sopeutua olemassa olevan ympäristön rakennusten, maaston ja katupinnan korkeusasemiin. Asuin- ja työtilojen lattiataso on rakennettava yleensä vähintään 50 senttimetriä ympäröivää maanpintaa korkeammalle ja vähintään 2,0 metriä keskivedenpinnan korkeutta ylemmäksi, ellei tehdyistä selvityksistä muuta johdu.

Liikuntarajoitteisille on suunniteltava uudisrakennukseen esteetön pääsy, elleivät maasto-olosuhteet sitä estä.

Uudisrakennuspaikalla on rakennuttajan tehtävä pohjatutkimus sekä selvitys rakennuspaikan perustamis- ja pohjaolosuhteista sekä terveellisyydestä. Rakennusvalvontaviranomainen voi rakennuslupa-asiakirjan arvioimiseksi edellyttää luvan hakijalta, että tontin kulmapisteiden ja suunnitellun rakennuksen nurkkapisteiden sijainti ja korkeusasema merkitään tontille ennen lupapäätöksen tekemistä.

Rakennuksen perustamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota hule- ja perustusten kuivatusvesien poisjohtamiseen rakennuksen läheisyydestä. Salaoja- ja alussorastuksesta tulee hankkia selvitys soran laadun ja vähäisen kapilaarisuuden varmistamiseksi. Lämpimän rakennuksen koko alapohja on lämmöneristettävä kauttaaltaan.

Rakennuksen rungon riittävä kuivuminen on varmistettava mittauksin ennen rakenteiden pinnoittamista. Rakennusvalvontaviranomaiselle on pyydettäessä esitettävä kosteudenmittaus-suunnitelma ja -tulokset. Pinnoittamista ei saa aloittaa ennen kuin riittävä kuivuminen on tapahtunut.

Uudisrakennukseen suositellaan tehtäväksi räystäät suojaamaan seiniä ja muita rakenteita saateelta. Räystäsrakenteen toimivuus on tarvittaessa esitettävä. Mikäli räystäitä ei tehdä, kosteusvaurioiden estämisen keinot on esitettävä suunnitelmissa.

Suunnittelijan ja rakentajan on varmistettava käytettävien rakennusmateriaalien puhtaus ja terveellisyys. Puutavara, eristeet ym. on suojattava säältä ja niiden kuivuus on varmistettava asennettaessa.

Viittaus MRL 117 e § ja 135 §
Ympäristöministeriön asetus rakennusten kosteusteknisestä toimivuudesta (782/2017)

18 § Tontin rajan ylittäminen

Mikäli rakennuksen saa rakentaa tontin kadun tai muun yleisen alueen vastaiselle rajalle, se saa yleensä ulottua tontin rajan yli katu- tai muulle yleiselle alueelle seuraavasti:

- 1) Rakennuksen perustusrakenteet maanpinnan alapuolella 1,5 metrin syvyyteen saakka 0,2 metriä ja syvemmillä olevat perustusrakenteet 1 metriä.
- 2) Katokset, räystäät, parvekkeet ja muut vastaavat ilmassa olevat rakennuksen osat 1,5 metriä rajan yli. Parvekkeita ei saa kuitenkaan ulottaa rännikatualueelle.

Yliyksestä ei saa aiheutua kadun tai yleisen alueen käytölle, kunnossa- tai puhtaanapidolle eikä johtoverkostolle haittaa. Jalkakäytävän kohdalla on kadun pinnan ja rakennusosan alapinnan välillä oltava vapaata tilaa vähintään 3,5 metriä sekä 4,5 metriä ajoradan kohdalla ja 0,5 metriä ajorataa leveämmällä alueella.

Liitekuvassa (liite 4) on esitetty kaaviokuva katu/yleiselle alueelle ulottuvista rakenteista.

Rakenteiden ulottuessa em. tavalla katualueelle on asiasta aina hankittava maanomistajan lupa.

Rakennuksen portaita, laitteita tai muita ulokkeita tai rakenteita (kuten luiskia, eristeitä, purkuputkia, tukimuureja tms.) ei saa sijoittaa katualueelle. Myöskään hulevesiä kuten katto- tai perustusten kuivatusvesiä ei saa rakennuksissa ohjata katu- tai yleiselle alueelle. Hulevesien ohjaaminen on suoritettava siten, ettei siitä aiheudu haittaa naapurikiinteistölle, kadulle tai yleiselle alueelle tai niiden käyttäjille. Hulevesien johtamiseen on haettava rajakohtalausunto tai -lupa kaupungilta.

Viittaus MRL 103 g §
MRA 59 §
Ympäristöministeriön asetus rakennuksen käyttöturvallisuudesta (1007/2017)

19 § Asemakaavassa määrätyn rakennusalan rajan ylittäminen

Rakennus saa ulottua asemakaavassa määrätyn rakennusalan rajan yli, ellei asemakaavassa toisin määrätä, seuraavasti:

- 1) rakennuksen perustusrakenteet ja kellarin rakenteet maanpinnan alapuolella,
- 2) katokset, räystäät, parvekkeet, avokuistit, portaat ja muut vastaavat rakennusosat 1,8 metriä ja
- 3) ulkoseinän lisäeristys, porrasaskelmat, ovipielet, syöksytorvet, tekniset laitteet ja muut vastaavat rakennusosat harkinnan mukaan.

Yliityksestä ei saa aiheutua vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle tai tontin naapureille ja sen tulee sopeutua kaupunkikuvaan.

Viittaus MRL 135 §, MRA 59 §

20 § Kerrostalojen turvallisuus

Asuinkerrostalojen huoneistoihin on uudisrakentamisen yhteydessä toteutettava huoneistokohmainen pelastautumisohje, joka opastaa asukkaita poikkeuksellisissa olosuhteissa mm. poistumisturvallisuuden ja varateiden osalta.

Kerrostalojen porrashuoneiden kerrostasot on merkittävä selkeästi porrashuoneeseen kerroksittain, sijoituspaikka lähellä kerrostason lattiaa.

Kerros- ja rivitalojen parvekelasitusten tulee sopeutua rakennukseen. Ne on toteutettava yleensä kirkkaalla, karkaistulla lasilla ilman välilistoituksia parvekekaiteen sisäpintaan. Vierekkäisten ja päällekkäisten lasitettujen parvekkeiden tulee olla palo-osastoituna toisistaan vähintään puolet huoneistojen palo-osastoinnista vastaavalla rakenteella. Parvekelasitus ei vaadi lupaa, ellei palo-osastointitarvetta ole tai rakennusvalvontaviranomainen muusta erityisestä syystä edellytä toimenpideluvan hakemista.

Ennen parvekelasituksen laittamista tulee selvittää palo-osastointitarve.

Viittaus MRL 117 § ja 117 b–d §
Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta (848/2017)

20 a § Asuinrakennusten varastotilat

Uudisrakentamisen yhteydessä asunnoille tulee toteuttaa asuntokohtaista varastotilaa vähintään 5 % asunnon huoneistoalasta.

VI MAINOS-, TIEDOTUS- YM. LAITTEET

21 § Myynti-, tiedotus- ja mainoslaitteet sekä markiisit ja ulkoalueiden valaiseminen

Myynti-, tiedotus-, mainos- ja muuta sellaista laitetta sekä ikkuna- ja ovimarkiisia, terassin aurinko- tai sadesuojaa tai muuta vastaavaa laitetta tontille sijoitettaessa on noudatettava seuraavaa:

- 1) Rakennukseen kiinnitettävä laite saa ulottua 1 metrin tontin rajan yli katualueelle tai muulle yleiselle alueelle siten, että jalkakäytävän kohdalla maanpinnan ja laitteen alapinnan välillä on oltava vapaata tilaa vähintään 3,5 metriä sekä 4,5 metriä ajoradan kohdalla ja 0,5 metriä ajorataa leveämmällä alueella.
- 2) Laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata kadun tai yleisen alueen käyttöä eikä olla häiritsevää.
- 3) Laitteen muodon ja rakenteen on ulkoasultaan sopeuduttava muihin läheisiin mainoslaitteisiin, rakennukseen ja ympäristöön.
- 4) Laite on pidettävä kunnossa ja rikkoutunut laite on korjattava tai poistettava välittömästi.
- 5) Rakennuksen räystäätason yläpuolelle voi sijoittaa ainoastaan irtokirjainmainoksia.
- 6) Ruutukaava-alueella mainokset on oltava pääsääntöisesti irtokirjainmainoksia. Mainoslaitteen sijoittaminen, valon heijastaminen tai muu vastaava toimenpide ei saa aiheuttaa haittaa asumiselle, viihtyvyydelle tai liikenteelle välkkymisen, kirkkauden, pyörimisen, äänen tai muun vastaavan vuoksi.
- 7) Tonteille ei saa sijoittaa mainoslaitteita, jotka eivät liity tontilla harjoitettavaan toimintaan.

Piha-alueiden, kenttien tms. ulkoalueiden valaisemiseen käytettävät valaisimet on sijoitettava ja suunnattava niin, etteivät ne aiheuta kohtuutonta häikäisyä ja yöaikaan klo 22–06 häiritsevää valoa asuinhuoneistoihin.

Milloin ikkuna- tai ovimarkiisi tai terassin aurinko- tai sadesuoja on helposti nostettava, markiisi saa ulottua tontin rajan yli katualueelle tai yleiselle alueelle enintään 2 metriä. Jalkakäytävän kohdalla markiisin alimman kohdan ja maanpinnan välillä on oltava vapaata tilaa vähintään 2,4 metriä ja 4,5 metriä ajoradan kohdalla.

Irrallisia myynti-, tiedotus- tai mainoslaitteita tai ulkotulia ei saa sijoittaa katualueelle, ajoradan ja jalkakäytävän väliselle nurmialueelle, kivetyille saarekkeille, kevyen liikenteen tai jalankulkuväylille eikä muillekaan yleiselle liikenteelle tai jalankululle varatuille alueille tai väylille.

Eriyistapauksissa rakennusvalvontaviranomainen (tai maanomistaja alle 2 viikon sijoituksissa) voi antaa luvan laitteiden sijoittamiseen, jolleivät ne vaaranna jalankulkijoiden turvallisuutta eivätkä haittaa alueen kunnossa- ja puhtaanapitoa.

Mainos- ja vastaavien laitteiden lupamenettelystä on määritelty tämän rakennusjärjestyksen 8 §:ssä.

Kadun ja muun yleisen alueen haltijalla on oikeus poistaa alueeltaan luvattomat kadun käyttöä haittaavat tai vaarantavat laitteet, mainokset ja ulkotulet.

Viittaus Ympäristöministeriön asetus rakennuksen käyttöturvallisuudesta (1007/2017)
Ympäristönsuojelumääräykset 2017

22 § Ikkunamainokset

Liikehuoneiston kunkin ikkunan pinta-alasta saa peittää mainos- tai muussa vastaavassa tarkoituksessa enintään puolet, ellei ikkunan peittämiselle ole saatu rakennusvalvontaviranomaisen toimenpidelupaa.

23 § Tontin ja rakennuksen valaistus sekä osoitenumerointi

Tontin ja rakennuksen valaistus on järjestettävä siten, että valaistus lisää alueen turvallisuutta eikä häiritse alueella liikkuvia tai naapureita. Piha-alueiden, kenttien tms. ulkoalueiden valaistamiseen käytettävät valaisimet on sijoitettava ja suunnattava niin, etteivät ne aiheuta kohtuutonta häikäisyä ja yöaikaan klo 22–06 häiritsevää valoa asuinhuoneistoihin.

Rakennuspaikan valaistusjärjestelyissä valolaitteiden sijoitus, suuntaus ja valoteho tulee sovitaa alueen turvallisuutta lisäävästi ja rakennuksen käyttötarkoitusta edistäen. Valaistus ei saa haitallisesti häiritä tai häikäistä alueen asukkaita, alueella liikkuvia tai naapurialueita.

Julkisen rakennuksen julkisivuvalaistuksen tulee tukea rakennuksen luonnetta ja sen kaupunkikuvallista merkitystä. Julkisen ulkotilan valaistuksessa tavoitteena on tasapainoinen, häikäisemättömän valomaisema.

Valaisinten tulee asemakaava-alueella soveltua kunkin alueen kaupunkikuvaan. Häiriövalon eli valosaasteen syntyminen on estettävä oikeilla valaisinvalinnoilla ja valaisuaajoilla. Valaistusratkaisun tulee olla energiatehokas ja ympäristöystävällinen. Valaistuksessa tulee käyttää mahdollisimman energiaa säästäviä lamppeja ja valaisimia. Valaistus tulee ylläpitää rakennuspaikalle (sisältää myös kaupungin hallinnoimat julkiset ulkotilat) ja rakennukselle laaditun valaistussuunnitelman mukaisena.

Rakennukseen on asetettava osoitemerkintä kadulta tai muulta liikenneväylältä näkyvään paikkaan. Mikäli merkintä ei näy kadulle tai tielle, merkinnän tulee olla myös kadun tai rakennuspaikalle haarautuvan tien varressa. Katujen risteyksessä rakennuksen molempiin kadunvarsiseiniin on merkittävä kadun nimi ja katunumero. Osoitetekstin (musta) korkeus tulee olla 10 cm ja pohjalevyn (valkea) korkeus 16 cm. Kiinteistön omistajan tai haltijan tulee huolehtia, että osoiteteksti ja -numerointi sekä porrasopasteet ja tarvittaessa opastaulu on kiinnitetty paikoilleen viimeistään rakennusta käyttöönotettaessa.

Asemakaava-alueilla osoitenumerot on mahdollisuuksien mukaan pimeään aikaan valaistava. Tontin omistajan tai haltijan tulee huolehtia osoitemerkinnän kunnossapidosta ja varmistaa näkyvyys kaikkina vuodenaikoina.

Viittaus MRL 117 c §, MRA 84 §
Ympäristöministeriön asetus rakennuksen käyttöturvallisuudesta (1007/2017)

VII TYÖMAAT

24 § Rakennushankkeesta tiedottaminen

Rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee tiedottaa tulevasta rakentamisesta pystyttämällä rakennustyömaalle työmaataulu tai -kyltti, jos rakentaminen aiheuttaa pysyvän ja olennaisen muutoksen ympäristössä.

Työmaataulusta tai -kyltistä tulee ilmetä vähintään rakennuksen tai kohteen käyttötarkoitus ja laajuus, kohteen valmistumisajankohta ja rakennushankkeesta vastaavan yhteystiedot.

Viittaus MRL 133 §, MRA 65 §

25 § Rakennusaikaiset toimenpiteet rakennuspaikalla sekä rakennusaikainen työmaan jäte- ja vesihuolto ja hulevesien hallinta

Rakennustyön aikaiset varusteet ja varastot on sijoitettava rakennuspaikalle siten, että ne eivät kohtuuttomasti aiheuta haittaa naapurin kiinteistön käytölle eivätkä vaurioita yleisellä alueella olevia rakenteita tai kasvillisuutta. Kasvillisuus on suojattava asianmukaisesti.

Korjaustyön yhteydessä työmaa on erotettava toiminnassa olevista tiloista väliaikaisella palosastoivalla seinällä.

Rakennustyömaa on tarvittaessa aidattava ja muutoinkin suojattava siten, ettei siitä aiheudu henkilö- tai omaisuusvahinkoja, liikenne- tai muuta häiriötä tai kohtuutonta melu-, pöly- tai muuta haittaa ympäristölle.

Työmaalla tulee olla työmaan kokoon suhteutetut, riittävät alueet ja keräilyvälineet jätehuollon asianmukaiseen järjestämiseen. Jätteiden keräysvälineitä on järjestettävä siten, että rakennusjätteet voidaan lajitella hyötykäyttöä varten jäteasetuksessa edellytetyllä tavalla.

Työmaa tulee liittää asemakaava-alueella vesihuoltoverkkoon verkoston haltijan antamien ohjeiden mukaisesti.

Työmaalta ei saa laskea suoraan vesistöön, ojaan tai hulevesiviemäriverkkoon runsaasti kiintoainetta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä.

Viittaus Jätelaki (646/2011) 8 §, Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 15 § ja 16 §
MRL 135.1.6 § ja 165 §
Ympäristönsuojelumääräykset 2017
Kunnalliset jätehuoltomääräykset (Savo-Pielisen jätelautakunta) 2017

26 § Katu- ja muun yleisen alueen käyttäminen, kaivaminen sekä johtojen ym. sijoittaminen

Kaupungin hallitsemalla katu- ja/tai muulla yleisellä alueella suoritettavaan johtojen, laitteiden ja rakenteiden sijoittamiseen sekä alueen käyttämiseen on haettava maanomistajan lupa ennen työhön ryhtymistä. Lisäksi katu- ja/tai muulla yleisellä alueella suoritettavaan kaivamiseen on haettava kaivulupa ennen työhön ryhtymistä.

Kaivuluvasta ja katu- tai yleisen alueen käyttöoikeudesta hakijan on suoritettava kaupungin hyväksymän taksan mukainen maksu.

Lupahakemukseen on liitettävä suunnitelma kaivutyön suorittamisesta, kuten työmaa-alueen merkitsemisestä ja mahdollisesta aitaamisesta, ajoneuvo- ja jalankulkuliikenteen järjestämisestä, väliaikaisista pysäköintijärjestelyistä, tarvittaessa liikenteenohjaussuunnitelma huomioiden esteettömyys, melu- ja pölyhaittojen rajoittamisesta, kasvillisuuden asianmukaisesta suojaamisesta sekä mahdollisesti pilaantuneiden maiden käsittelystä ja alueen pikaisesta kuntoon saattamisesta.

Katu- tai yleiselle alueelle jäävistä rakenteista, laitteista, johdoista ja kaapeleista on toimitettava tarkepiirustukset sekä -mittaukset maaomaisuuden hallintaan 2 viikon kuluttua työn päätyttyä.

Maantielain 42 §:n tarkoittama tiealueeseen kohdistuva vastaavanlainen työ ja laitteiden sijoittaminen tiealueelle edellyttää tienpitoviranomaisen luvan.

Rakennustöitä ja muita vastaavia töitä tehdessä tulee etukäteen selvittää ja tarvittavalla tavalla huomioida alueella ja läheisyydessä kulkevat verkostot ja johdot sekä puolustusvoimien kaapelilinjat. Mahdollisten puolustusvoimien kaapelilinjojen sijainti tulee selvittää hyvissä ajoin (vähintään 10 työpäivää) ennen aiottua rakentamista.

Viittaus MRL 128 §, MRA 83 §
Maantielaki (503/2005) 42 §

27 § Työmaan purkaminen ja siistiminen

Rakennustyömaan jälkeen työmaan huoltoparakit ja työmaa-aidat sekä vastaavat työmaarakenteet on poistettava viipymättä ja työmaa-alue siistittävä. Rakentamisessa syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaiseen käsittelypaikkaan.

Mikäli rakennusvalvonta joutuu huomauttamaan em. siistimisen laiminlyönnistä, peritään rakennusvalvonnan katselmuksesta taksan mukainen katselmusmaksu.

VIII RAKENNUKSEN YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO

28 § Vesihuolto

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitseva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja viemäriin vesihuoltolain mukaisesti.

Muilla alueilla luvan hakijan tulee esittää rakennuksen jätevesijärjestelyt rakennuslupahakemuksen yhteydessä.

Kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän rakentaminen ja muuttaminen edellyttävät toimenpideluvan.

Talousveden laadusta ja riittävydestä tulee tarvittaessa antaa selvitys ennen rakennusluvan myöntämistä.

Viittaus MRL 135 § ja 136 §
Vesihuoltolaki (119/2001) 10 § ja 11 §
Ympäristönsuojelumääräykset 2017

29 § Jätehuolto

Rakennuslupahakemuksessa tulee osoittaa rakennuspaikalle rakennettavien rakennusten kokoon ja käyttötarkoitukseen suhteutetut, riittävät tilat jätehuollon järjestämiseen. Tilojen varauksessa on otettava huomioon kunnallisten jätehuoltomääräysten asettamat vaatimukset jätteiden lajittelulle ja kuljetukselle.

Kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä on asetettu hyväksytyt jätteiden keräysvälinetyypit sekä keräyspaikkaa ja sen sijoittamista koskevat vaatimukset. Jätteiden keräyspaikka on sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettömästi ja turvallisesti sen välittömään läheisyyteen ja tyhjenykset voidaan hoitaa ilman pihan muille toiminnoille aiheutuvaa haittaa. Taajamissa tulee jäteastiat sijoittaa katokseen, kun keräyspaikkaa käyttää vähintään viisi asuinhuoneistoa tai joissa on vähintään kolme jäteastiaa.

Jätteiden keräilyvälineet on sijoitettava yleensä vähintään 8 metrin etäisyydelle asuinrakennuksista tai työpaikkahuoneistoista, jollei jätensäilytystä palo-osastoida ja siihen toteuteta riittävää ilmanvaihtoa. Omakotitalojen ja paritalojen jätteiden keräysvälineiden vastaava vähimmäisetäisyys naapurirakennuksesta on 4 metriä.

Viittaus Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 10 §
MRL 157 §, MRA 56 §
Kunnalliset jätehuoltomääräykset (Savo-Pielisen jätelautakunta) 2017

IX PIHAN SUUNNITTELU JA RAKENTAMINEN

30 § Pihan suunnittelu ja rakentaminen

Pihan suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava laaditut rakentamistapaohjeet, kortteli-suunnitelma ja muut kaupungin laatimat ohjeet kuten Ohje tontinkäyttösuunnitelman laatimisesta. Tontinkäyttösuunnitelman laatiminen vaaditaan pientaloa suuremmissa hankkeissa tontin omistusmuodosta riippumatta.

Pihan ja rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida mahdolliset asemakaavamääräykset vihertehokkuudesta.

Asemapiirustuksessa on esitettävä kadun korkeusasema, reunalinjat, tontin kohdalla mahdollisesti olevat pysäköintipaikat sekä kalusteet ja varusteet.

Pihan suunnittelussa ja rakentamisessa on huolehdittava, että siitä tulee tontin tai rakennuspaikan käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen, terveellinen, turvallinen ja viihtyisä eikä se tuota haittaa naapureille ja muulle ympäristölle. Tontilla mahdollisesti olevien vieraslajien leviäminen on estettävä viemällä kaivumaat niille tarkoitettuun paikkaan. Kiinteistön omistajan tai haltijan tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei tontille tai rakennuspaikalle kulkeudu maamassojen tai työkoneiden mukana vieraslajeja.

Asuinrakennusten tonteille lukuun ottamatta omakoti- ja paritaloja tulee järjestää ulkotilaa leikkipaikkoja ja oleskelua varten vähintään 0,15 m² jokaista asuinhuoneiston neliometriä kohti. Leikkipaikalle tulee suunnitella monipuoliset leikkivälineet esimerkiksi keinumiseen, kiipeilyyn, liukumiseen ja hiekkaleikkeihin.

Asemapiirustuksessa on rakennuslupaa haettaessa esitettävä maankäyttö- ja rakennuslain 21 luvussa säädettyjen vaatimusten lisäksi riittävästi tilaa polkupyörien säilytystä varten. Ellei asemakaavassa toisin määrätä, on pyöräpaikkoja varattava vähintään seuraavasti:

- asuinrakennukset 1 pp/30 k-m²
- opiskelija-asuminen 1 pp/25 k-m²
- liike- ja toimistorakennukset 1 pp/50 k-m²
- keskeisen kaupunkialueen koulut ja oppilaitokset 1 pp/2 oppilasta, 1 pp/3 työntekijää; muilla alueilla esitettävä erillinen suunnitelma
- muilta osin tapauskohtaisesti riittävä määrä polkupyöräpysäköintitilaa

Polkupyörien säilytys ja pysäköinti tulee osoittaa helppokulkuihin paikkaan. Asuinrakentamisen osalta polkupyörien säilytyspaikoista vähintään 75 % ja muiden käyttötarkoitusten osalta vähintään 50 % tulee olla katetussa tilassa. Henkilökunnan pyöräpysäköintipaikkojen tulee olla säältä suojattuja ja runkolukituksen mahdollistavilla telineillä varustettuja. Polkupyöräpysäköintitilat mitoitetaan RT-kortin mukaisesti. Polkupyörien säilytystilojen kulkureittien ovien vapaan leveyden tulee olla vähintään 850 mm.

Uudisrakentamisessa sekä paikoitusalueiden ja -tilojen laajojen korjausten yhteydessä sähkötiloihin tulee varata riittävät tilat tarvittaville keskuslaajennuksille. Sähköautojen latausta varten pysäköintipaikat tulee toteuttaa valmiiksi putkitettuina käyttäen korroosionkestäviä ja riittävän

isoja kaapeleiden asennusputkia ottaen huomioon sekä sähkön- että tiedonsiirron kaapelointitarpeet seuraavasti:

- asuinrakennustontit: yli 5 pysäköintipaikan tonteilla putkitus kaapelointia varten 100 %:iin paikoista
- toimisto-, hallinto-, virasto- ja palvelurakennustontit (ml. päiväkodit, koulut, oppilaitokset): yli 10 pysäköintipaikan tonteilla putkitus kaapelointia varten vähintään 50 %:iin paikoista ja vähintään 1 latauspiste
- liikerakennustontit: yli 10 pysäköintipaikan tonteilla putkitus kaapelointia varten vähintään 20 %:iin paikoista ja vähintään 1 latauspiste

Tontin pihajärjestelyjen muutokset, kuten autopaikoitusalueen suurentaminen tai pienentäminen, edellyttävät toimenpidelupaa.

Asemakaava-alueella asuinrakennusten tonteille ei saa sijoittaa pressuautosuojia, -varastoja tai vastaavia ilman toimenpidelupaa.

Viittaus MRL 1 §, 126 a §, 155 § ja 167 §
Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015)
Kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011)
Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä (241/2017)
Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (2010/31/EU)

31 § Pihamaan korkeusasema

Pihamaan korkeusasema tulee sopeutua olemassa olevan ympäristön korkeusasemiin. Pihamaan korkeusasemaa ei saa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa olennaisesti muuttaa siitä, mitä rakennusluvassa vahvistetut piirustukset osoittavat.

Katujen korkeusasema ja sijainti on tarkistettava katusuunnitelmasta. Eri verkostojen laitteiden ja varusteiden sijainti ja korkeusasema pitää tarkistaa kultakin toimijalta erikseen.

Uudis- ja lisärakentamisen yhteydessä pihamaa tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että pihamaan korkeusasema sopeutuu luontevasti naapurin, kadun ja muiden ympäröivien alueiden korkeusasemaan.

Viittaus MRL 165 §

32 § Tontin luiskaaminen

Tontin luiskat eivät saa ulottua kiinteistön rajojen ulkopuolelle.

Mikäli tontin luiskaamiseen on saatu maanomistajan lupa, tontin tasaus ja luiska on suoritettava siten, että luiska sopeutuu luontevasti katuun tai olevaan maastoon. Luiskan tulee olla kaltevuudeltaan 1:3 tai sitä loivempi.

33 § Tukimuurit ja pengerrykset

Mikäli pihamaata on tarpeen tasata, voidaan se toteuttaa pengertämällä tai tukimuureilla. Tontin rajojen läheisyyteen ei saa tehdä pengerryksiä eikä tontin rajoilla maanpinnan korkeusasemaa saa muuttaa ilman naapurin suostumusta. Mikäli tukimuurin rakenteita tulee kiinteistön ulkopuolelle, edellyttää se maanomistajan lupaa.

Pengertäminen on toteutettava kokonaan omalla tontilla enintään 1:3 kaltevuudessa siten, etteivät maa-ainekset ja hule- ja perustusten kuivatusvedet valu naapuritontin puolelle eikä yleiselle alueelle.

Mikäli vaikeasti rakennettavalla tontilla joudutaan toteuttamaan em. korkeampia pengerryksiä, on suunnitelma hyväksyttävä rakennustarkastajalla.

Tukimuurin sijoittaminen naapuritontin rajalle edellyttää naapuritontin haltijan suostumusta. Eri-tyisestä syystä rakennusvalvontaviranomainen voi antaa luvan rakentaa tukimuurin naapurin rajaan kiinni, vaikka tämä ei ole antanut suostumustaan.

34 § Hule- ja perustusten kuivatusvesien johtaminen ja lumen varastointi

Maan pinnalle, rakennuksen katolle tai muulle pinnalle kertyvät sade- tai sulamisvedet (hulevesi) sekä perustusten kuivatusvesi tulee mahdollisuuksien mukaan imeyttää rakennuspaikalla. Asemakaava-alueella hulevedet tulee johtaa kunnan hulevesijärjestelmään rajakohtalausnon tai -luvan mukaisesti, joka on liitettävä rakennuslupahakemukseen. Kiinteistön hulevesirakenteita ei saa sijoittaa katu- tai muulle yleiselle alueelle ilman maanomistajan lupaa. Kiinteistön hulevesiä ei saa johtaa jätevesiviemäriin.

Kiinteistön hulevesijärjestelmä on varustettava takaisinvirtauksen estävällä itsestään toimivalla padotusventtiilillä viemäroitäessä huleveden padotuskorkeuden alapuolisia tiloja.

Hulevesien poisjohtaminen on suoritettava siten, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa naapuri-kiinteistölle, kadulle tai yleiselle alueelle tai niiden käyttäjille.

Asemakaava-alueiden ulkopuolella hule- ja kuivatusvesien purkupaikka on sijoitettava niin, ettei se haittaa naapuria ja vähintään viiden metrin päähän rajasta ja vähintään 20 metrin etäisyydelle vesistöä.

Rakennuspaikan suunnittelussa tulee huomioida luonnontilaisilta alueilta tulevien vesien ohjaaminen.

Lumen varastointi on suoritettava omalla kiinteistöllä siten, ettei siitä aiheudu huomattavaa haittaa naapureille eikä yleisen alueen käytölle. Lumen varastointi pelastustieksi merkityllä kiinteistön alueella on kiellettyä.

Viittaus MRL 13 a luku, 135.1.6 § ja 165 §
Pelastuslaki (379/2011) 11 §

---

35 § Tontin liikennejärjestelyt ja ajoneuvoliittymä

Tontin tai rakennuspaikan liikennejärjestelyt on suunniteltava niin, etteivät ne aiheuta vaaraa tai haittaa asukkaille tai ympäristölle. Yleensä paikoitusalue tulee järjestää tontin kadunpuoleiselle sivulle.

Tontille on rakennettava pysäköintialueiden ja -laitosten toteutusta ohjaavien RT-korttien edellyttämällä tavalla liikuntaesteisten autopaikkoja.

Pelastustien tarpeellisuudesta päätetään rakennuslupavaiheessa ja se on merkittävä asemapiirrookseen.

Majoitus-, hoito-, liike-, työpaikka-, tuotanto-, varasto- ja kokoontumisrakennusten sekä maanpinnalta lukien yli kolmekkerroksisten asuinrakennusten vierelle edellytetään pelastustie.

Pelastuslaitoksen nostokalustolla tulee olla vapaa pääsy (pelastustie) rakennuksen viereen siten, että pelastustoimenpiteet ovat mahdollisia. Pelastustie on pidettävä vapaana ja ajokelpoisena myös talviaikana. Pelastustie on mitoitettava pelastuslaitoksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Pelastustie tulee merkitä tieliikenneasetuksen 21 §:n mukaisella tekstillisellä lisäkilvellä.

Tontille tai rakennuspaikalle saa rakentaa pääsääntöisesti vain yhden kadulle tai maantielle johtavan ajoneuvoliittymän. Tämän lisäksi pientaloalueilla on mahdollista rakentaa enintään 1,5 metrin levyinen kävelyliittymä sekä kerros- ja rivitalotonteilla useampia jalankulku- ja pyöräilyväyläliittymiä, joiden maksimileveys on 3 metriä.

Ajoneuvoliittymän leveys asuntoalueilla saa olla enintään 6 metriä ja muilla alueilla enintään 10 metriä. Ajotien pituuskaltevuus ei saa olla jyrkempi kuin 1:10. Rinteessä sijaitsevasta tonttiliittymästä tulee rakennuslupapiirustusten yhteydessä esittää pituusleikkaus, jossa osoitetaan ajoradan, reunakiven ja autosuojan lattiatason korkeusasemat sekä mahdollisen jalkakäytävän tai kevyenliikenteen väylän korkeusasema ja sijainti.

Kiinteistön rajautuessa jalkakäytävään tai yhdistettyyn jalankulku- ja pyöräilyväylään voi kiinteistö toteuttaa tarkoituksenmukaiset yhteydet jalankululle ja pyöräilylle.

Tontin ajoneuvoliittymän rakentaminen ja kunnossapito kuuluvat kiinteistön omistajalle tai haltijalle.

Yksityisen tien liittymiseksi maantiehen tarvitaan tienpitoviranomaisen lupa. Lupa tarvitaan myös olemassa olevan liittymän siirtoon, käyttötarkoituksen muutokseen tai laajentamiseen.

Viittaus MRL 88 §, 117 b §, 117 e §, 135 §, 155 § ja 167.4 §
Maantielaki (503/2005) 37 § ja 38 §
Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain muuttamisesta (547/2005) 4 §

---

36 § Aidat ja istutukset

Tontin kadun vastaiselle rajalle kokonaan oman tontin puolelle voidaan istuttaa pensasaita, pensasryhmiä aidanteiksi tai rakentaa kiinteä aita. Aitatyypit tulee olla alueen ja viereisten tonttien aitatyyppeihin sopeutuva. Rakentamistapaohjeissa on alueittain määritelty hyväksyttävät aitamääräykset ja muut aitaamisratkaisut.

Aidan tulee materiaaliltaan, korkeudeltaan, muodoltaan ja väriltään sopeutua ympäristöön. Aidasta ei saa aiheutua haittaa naapureille, liikenteelle eikä kadun kunnossa- ja puhtaanapidolle.

Tonttien välisen raja-aidan tekemiseen tulee aina olla naapurin suostumus. Mikäli naapurukset eivät pääse sopimukseen raja-aidasta, ratkaisee asian hakemuksesta rakennusvalvontaviranomainen. Aitaa ei katsota raja-aidaksi, mikäli rakennetun aidan etäisyys naapurin rajasta on vähintään puolet aidan korkeudesta tai istutettavan aidan oksisto ja juuristo täysikasvuisenakin pysyvät omalla tontilla. Tontin sisäisille aidoille ei tarvita lupaa eikä ilmoitusta.

Yli 1,6 metriä korkeaksi rakennettavalle aidalle tarvitaan kuitenkin aina toimenpidelupa.

Tontin raja-aitojen luvanvaraisuus on mainittu 8 §:ssä.

Isoksi kasvavat puut tulee istuttaa vähintään neljän metrin päähän rakennuksista ja naapurin rajasta.

Rautatien suoja-alueelle saa istuttaa matalakasvuista kasvillisuutta, joka ei täysikasvuisena muodosta vaaraa rataturvallisuudelle. Puuston tulee olla ensisijaisesti havupuustoa. Rautatien näkemäalueelle ei saa istuttaa tasonäkemyksen näkemää haittaavaa kasvillisuutta.

Viittaus MRL 126 a.1.9 §, MRA 82 §
Ratalaki (110/2007) 37 §

36 a § Puuston hoitaminen

Kiinteistön haltijan on valvottava kiinteistönsä puiden kuntoa ja ryhdyttävä tarvittaessa tarpeellisiin toimenpiteisiin ympäristölleen vaarallisesta tai liikenneturvallisuutta vaarantavasta puusta aiheutuvan haitan poistamiseksi. Vähäistä suurempi puunkaato edellyttää maisematyölupaa maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyissä tilanteissa. Puunkaato voidaan esittää myös rakennus- tai toimenpideluvan pääpiirustuksissa, jolloin erillistä maisematyölupaa ei tarvita.

Asemakaava-alueen puusto ja erityisesti maisemallisesti merkittävät sekä alueen viihtyisyyden kannalta olennaiset puut ja puuryhmät tulee ensisijaisesti pyrkiä säilyttämään. Puiden elinolosuhteita ei saa tarpeettomasti muuttaa ja juuristoalueelle kohdistuvia häiriöitä tulee välttää.

Puiden lähialueella tehtävien muutostöiden (esimerkiksi kaivutyöt) yhteydessä tulee huolehtia puiden riittävästä suojauksesta. Suojaustoimenpiteet tulee kohdistaa koko puuhun (juuristoalue, runko ja latvus).

Asemakaava-alueilla puuston hoitoon tulee kiinnittää erityistä huomiota ja puihin kohdistuvat hoitotoimenpiteet on tehtävä puiden luontainen kasvutapa huomioiden. Puustoa ei saa tapittaa eli leikata rajusti työpistämällä oksia lyhyiksi tapeiksi. Puiden tapittamiskielto ei koske puutarhan hyötypuita.

Viittaus MRL 126 § ja 128 §

---

37 § Pihan vajat, rakennelmat ja laitteet

Vajat, rakennelmat ja laitteet kuten pienet autosuojat, varastot, puutarhamajat, kasvihuoneet, pihagrillit, maakellarit, jätekatokset, leikkimökit, koirankopit ja muut vastaavat on sijoitettava tontille siten, etteivät ne aiheuta haittaa naapurille eivätkä rumenna ympäristöä.

Vajat, rakennelmat ja laitteet on sijoitettava asemakaavan osoittamalle rakennusalueelle kuitenkin vähintään kahden metrin etäisyydelle naapuritontin rajasta.

Grillikatoksen etäisyys naapuritontin rajasta tulee olla vähintään 4 metriä asemakaava-alueella ja muualla vähintään 5 metriä naapuritontin rajasta.

Naapurin suostumuksella lupa voidaan myöntää lähemmäksikin.

Vaja tai umpinainen rakennelma on palo-osastoitava rajaa vasten, mikäli sen etäisyys naapurin rajaan on pienempi kuin 4 metriä.

Piharakennelmien lupamenettely on esitetty tämän rakennusjärjestyksen 7 ja 8 §:ssä.

Viittaus MRL 157 § ja 168 §, MRA 56

38 § Rakennuksen sopeutuminen tontille

Rakennukset ja tontin käyttö on suunniteltava ja toteutettava siten, että tontin pinnanmuodot sekä erityiset luonnon- ja kulttuuriarvot mahdollisuuksien mukaan säilyvät.

Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muutoin ympäristöä rumentava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen sopivaan asuun.

Maisemallisesti arvokkaat puut ja merkittävät luonnontilaiset tontinosat tulee suojata työmaa-aikana huolellisesti. Rakennusvalvontaviranomainen voi vaatia lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä tai rakennustyötä valvottaessa rakentajalta suojaussuunnitelman.

Viittaus MRL 117 § ja 118 §

X RAKENNUKSEN ELINKAARI

39 § Rakennuksen käyttöikä ja materiaalivalinnat

Rakentamisen ohjauksen tavoitteena on edistää rakentamista, joka perustuu elinkaariominaisuuksiltaan kestäviin ja taloudellisiin, sosiaalisesti ja ekologisesti toimiviin sekä kulttuuriarvoja luoviin ja säilyttäviin ratkaisuihin.

Rakennuksen suunnittelun lähtökohtana on rakennukselle määriteltävä käyttöikä, jonka tulee olla rakennuksen tarkoitukseen nähden riittävän pitkä.

Määritellyn käyttöiän varmistamiseksi rakennusvalvontaviranomainen voi vaatia luvan hakijalta lupakäsittelyvaiheessa asiantuntijan laatiman arvion rakennuksen käyttöiästä ja rakennuksen käyttöiän aikaisista kunnossapito ja korjaustoimista.

Rakentamisessa tulee käyttää materiaaleja, joiden terveellisyydestä, kestävydestä, huollettavuudesta, korjattavuudesta ja käytöstä poistamisesta on kokemusta ja luotettavaa tietoa.

Rakentamisessa tulee ottaa huomioon materiaalien kierrätettävyyden ja niiden elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset. Rakentamiseen ei saa käyttää vaurioituneita eikä kunnostamattomia materiaaleja tai rakennusosia.

Maarakentamisessa tulee ottaa huomioon ylijäämämaiden ja tontilla muodostuvien purkumateriaalien hyötykäyttö. Hyötykäyttö edellyttää suunnitelmallisuutta, rakentamisesta annettujen määräysten noudattamista, laadunvarmistusta ja herkillä alueilla ympäristölupaa.

Viittaus MRL 1 §, 12 §, 117 §, 117 i §, 131 §, 135 § ja 152 §, MRA 55 §
Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (843/2017)

40 § Rakennuksen kunnossapito ja korjaaminen

Rakennusta tulee hoitaa ja pitää kunnossa eikä sitä saa päästää rapistumaan korjauskelvottomaksi. Rakennuksen julkisivut on pidettävä asianmukaisessa, siistissä kunnossa. Myös ilkeiden aiheuttamat vahingot on siistittävä välittömästi.

Korjaamisen yhteydessä vanhojen kiinteistöjen rännivesiä ei saa johtaa katu- tai yleiselle alueelle tai jätevesiviemäriin.

Rakennuksen korjaamisessa on otettava huomioon rakennuksen ominaispiirteet eikä korjaaminen saa johtaa tyylillisesti alkuperäisestä rakennuksesta poikkeavaan lopputulokseen.

Historiallisesti merkittävien tai rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten muutossuunnitelmasta pyydetään kulttuuriympäristöjen asiantuntijatahojen lausunto.

Kiinteistön haltijalla on tarkkailu- ja ryhtymisvelvoite rakennuksen kunnon ja rakenteiden turvallisuuden varmistamiseksi.

Viittaus MRL 118 ja 166 §
Laki rakennusperinnön suojelemisesta (498/2010)

41 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen

Rakennusvalvontaviranomainen voi rakennuksen tai sen osan purkamislupahakemusta käsitellessään vaatia hakijaa toimittamaan asiantuntijan tekemän selvityksen rakennuksen historiallisesta ja rakennustaiteellisesta arvosta. Historiallisesti merkittävien tai rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten purkamislupahakemuksesta pyydetään kulttuuriympäristöjen asiantuntijatahojen lausunto.

Purkulupahakemuksen tai -ilmoituksen yhteydessä on esitettävä selvitys rakennusosien ja muiden purkujätteidien lajittelusta, hyötykäytöstä ja vastaanottoaikoista. Rakennusvalvontaviranomainen voi myös edellyttää, että ennen purkamistyön aloittamista laaditaan purkamissuunnitelma. Purkamissuunnitelmassa on selvitettävä työn turvallinen järjestäminen. Jos maaperään on saattanut joutua ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita, suunnitelmassa on myös selvitettävä maaperän pilaantuminen. Suunnitelmasta on tarvittaessa hankittava kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto.

Purkulupahakemuksen yhteydessä on esitettävä alueen aitaus ja istutussuunnitelma.

Purkamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota työstä aiheutuvien kohtuuttomien melu- ja pölyhaittojen estämiseen.

Viittaus MRL 127, 139 ja 154 §, MRA 55 §, 67 § ja 69 §
Jätelaki (646/2011) 8 §
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 15 § ja 16 §
Ympäristönsuojelumääräykset 2017
Kunnalliset jätehuoltomääräykset (Savo-Pielisen jätelautakunta) 2017

XI JULKINEN KAUPUNKITILA

42 § Julkisen kaupunkitilan määritelmä

Julkisella kaupunkitilalla tarkoitetaan tilaa, joka asemakaavassa on määritelty liikenne-, katu-, vesistö-, tori-, puisto- tai virkistysalueeksi tai joka on asemakaava-alueen ulkopuolella edellä mainitussa käytössä.

Kaupunkikuvaan merkittävästi vaikuttavista julkisen kaupunkitilan suunnitelmista on pyydetty kaupunkikuvatyöryhmän lausunto.

Viittaus MRL 83 § ja 167 §
Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasääntö 13 d §

43 § Kadut, torit ja muut vastaavat liikennealueet sekä puistot

Katujen, torien ja muiden vastaavien liikennealueiden päällysmateriaalit ja muut rakenteet on suunniteltava ja rakennettava kaupunkikuvaan sopiviksi ja tarkoituksenmukaisiksi.

Katua rakennettaessa tulee pyrkiä liikuntaesteettömyyteen ja huolehtia siitä, ettei jalkakäytävän ja ajoradan välinen korkeusero suojatien kohdalla oleellisesti haittaa liikkumista.

Kun katu tai muu yleinen alue päällystetään uudelleen, ei kadun tai muun yleisen alueen pinnan korkeutta saa ilman erityistä syytä muuttaa niin, että kadun tai muun yleisen alueen varrella olevat tontit jäävät katuun nähden alemmaksi tai ylemmäksi kuin mitä ne olivat ennen kadun uudelleen päällystämistä.

Jalkakäytävää päällystettäessä liikkeiden ja asiakaspalvelutilojen sisäänkäyntijärjestelyssä tulee mahdollisuuksien mukaan pyrkiä liikuntaesteettömyyteen.

Viittaus MRL 84–89 § ja 117 e §, MRA 41–45 §

44 § Rakennukset, rakennelmat ja laitteet

Julkiseen kaupunkitilaan rakennettavien rakennusten, rakennelmien ja muiden rakenteiden ulkoasu on suunniteltava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi.

Siltojen, melusteiden ja muiden merkittävästi kaupunkikuvaan vaikuttavien rakennelmien ja laitteiden rakennussuunnitelmista on pyydetty kaupunkikuvatyöryhmän lausunto.

Viittaus MRL 126 § ja 126 a §

45 § Tapahtumien järjestäminen

Tapahtumalle on aina hankittava lupa maanomistajalta tai vesialueen haltijalta, joka myös määrittää lupaehdot ja alueen vuokrahinnan.

Tapahtumien järjestämistä varten voidaan julkiseen kaupunkitilaan pystyttää yleisötelttoja ja muita vastaavia siirrettäviä rakennuksia ja rakennelmia ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa, jos ne ovat paikallaan ja käytössä enintään kaksi viikkoa.

Teltoissa on oltava yleisömäärään nähden riittävästi opastettuja poistumisreittejä ja alkusammutuskalustoa. Teltat on kiinnitettävä tukevasti maahan.

Tilapäisten rakennelmien, esiintymislavojen ja telttojen turvallisuudesta vastaa tapahtuman järjestäjä. Järjestäjän on annettava vastuuhenkilön allekirjoituksella varustettu todistus siitä, että em. rakennelmien turvallisuus vastaa Suomen rakentamismääräyskokoelman vaatimuksia rakennuksen kestävyys- ja käyttöturvallisuuden osalta. Todistus on esitettävä tapahtuma-alueen tarkastusta suorittavalle viranomaiselle.

Tapahtumien jälkeen kaikki rakennukset ja rakennelmat on poistettava viipymättä ja tapahtuma-alue siistittävä. Vahingoittunut tai likaantunut katu- tai muu alue on kunnostettava ja siistittävä välittömästi.

Tapahtumia järjestettäessä on huolehdittava muun muassa riittävästä jätehuolto- ja käymäläjärjestelyistä, häiritsevän melun ennalta ehkäisystä ja paikan siistimisestä tapahtuman jälkeen.

Tapahtuman järjestämiselle on hankittava muut mahdollisesti tarvittavat luvat.

Viittaus Kunnalliset jätehuoltomääräykset (Savo-Pielisen jätelautakunta) 2017
Ympäristönsuojelumääräykset 2017
Pelastuslaki (379/2011)
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus suurten yleisötilaisuuksien hygieenisistä järjestelyistä ja jätehuollosta (405/2009)

XII RAKENNETUN YMPÄRISTÖN HOITO JA VALVONTA

46 § Rakennetun ympäristön hoito

Tontit ja rakennuspaikat on pidettävä niiden käyttötarkoituksen ja ympäröivän alueen maankäytön edellyttämässä asianmukaisessa kunnossa. Ympäristöä häiritsevien ulkovarastojen ympärille on istutettava aidanne tai peittävä pensasryhmä tai rakennettava aita. Tontti ja rakennuspaikka tulee muutoinkin tarvittaessa sopivin istutuksin liittää ympäröivään maisemaan.

Varastointi ulkosalla on järjestettävä niin, ettei se turmele tieltä tai muulta yleiseltä kulkuväylältä tai alueelta näkyvää maisemaa taikka häiritse ympäröivää asutusta. Asemakaava-alueella ei aluetta saa käyttää häiriötä aiheuttavaan tai ympäristöä rumentavaan varastointiin taikka pitkäaikaiseen tai laajaan tavaroiden ulkosäilytykseen, jollei asemakaavasta muuta johdu (MRL 169 §).

Autojen, asuntovaunujen, veneiden, työkoneiden tai vastaavien säilytys tontilla on toteutettava niin, ettei säilytyksestä ole haittaa naapureille tai ettei säilytys rumenna ympäristöä tai katunäkymää.

Rakennukset, niiden ulkopuoliset osat, portit, aidat, istutukset sekä sellaiset rakennelmat ja pienehköt laitokset, jotka vaikuttavat ympäristökuvaan, on pidettävä asianmukaisessa kunnossa ja niin, etteivät ne rumenna katukuvaa tai muuta julkista tilaa.

Viittaus MRL 166–170 §
Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain muuttamisesta (547/2005)
Pelastuslaki (379/2011) 9 §

47 § Julkisen kaupunkitilan kunnossapito ja hoito

Liikenneväylät, kadut, torit ja katuaukiot sekä puistot ja oleskeluun tarkoitettut ulkotilat on pidettävä asianmukaisessa kunnossa siten, että ne täyttävät hyvän kaupunkikuvan ja viihtyisyyden sekä toimivuuden vaatimukset.

Viittaus MRL 167 §

48 § Rakennetun ympäristön valvonta

Rakennus ympäristöineen on pidettävä jatkuvasti siistissä kunnossa. Rakennusvalvontaviranomainen valvoo rakennettua ympäristöä ja julkista kaupunkitilaa suorittamalla tarvittaessa kaupunginosa- tai aluekohtaisia tarkastuksia ja katselmuksia, joiden yhteydessä havaitut puutteet kirjataan ja ryhdytään asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Rakennetun ympäristön valvonta käsittää rakennusten kunnan ja ulkonäön sekä pihamaiden siisteyden valvonnan.

Viittaus MRL 166 §, 167 §, 182 § ja 183 §
Hallintolaki (434/2003) 38–39 §

XIII RAKENTAMINEN ERITYIS- JA ONGELMA-ALUEILLA

49 § Maanrakennustyöt pohjavesialueilla ja vedenhankintavesistön valuma-alueella

Tehtäessä maanrakennustöitä pohjavesialueilla ja vedenhankintavesistöjen valuma-alueilla on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseen.

Maata kaivettaessa pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille on jätettävä riittävä suojakerros. Täyttöjä tehtäessä täyttöainesten on oltava laadultaan täyttöön soveltuvia, puhtaita, kiviperäisiä aineksia. Rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa vaatia rakentajalta selvitystä suojakerroksen riittävydestä ja täyttömaiden puhtaudesta.

Pohjavesialueet ja vedenhankintavesistöjen valuma-alueet on osoitettu liitekartassa (liitekartta 1).

Viittaus MRL 128 §, 131 § ja 141 §
Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 17 §
Ympäristönsuojelumääräykset 2017

50 § Rakentaminen pohjavesialueilla ja vedenhankintavesistöjen valuma-alueilla

Pohjavesialueet ja vedenhankintavesistöjen valuma-alueet on määritelty rakennusjärjestyksen 9 §:ssä suunnittelutarvealueiksi (liitekartta 1).

Haettaessa lupaa rakentamiseen pohjavesialueille tai vedenhankintavesistöjen valuma-alueille rakennuslupan hakemusasiakirjoihin on tarvittaessa liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma.

Jätevesiviemärien tiivyydestä on varmistuttava koestamalla viemärit ennen niiden käyttöönottoa. Selvitys koestamisesta on esitettävä rakennusvalvontaviranomaiselle ennen rakennuksen käyttöönottoa.

Pohjavesialueelle tai vedenhankintavesistön valuma-alueella rakennettavan uudisrakennuksen lämmitysmuoto ja siihen liittyvä huolto tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu pohjaveden pilaantumisvaaraa.

Uusien kotieläinsuojien, eläinten jaloittelualueiden, ulkotarhojen ja lantavarastojen rakentaminen pohjavesialueilla voi tulla kyseeseen vain erityisin perustein ja pohjaveden pilaantumisvaaran estävin toimenpitein.

Jätevesien käsittelyvaatimuksista määrätään ympäristönsuojelumääräyksissä.

Viittaus MRL 131 § ja 137 §
Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 17 §
Ympäristönsuojelumääräykset 2017

---

51 § Pilaantuneiden maa-alueiden huomioon ottaminen rakentamisessa

Rakentamisessa ja sen suunnittelussa on otettava huomioon rakennuspaikan pilaantunut tai sellaiseksi epäilty alueet. Pilaantuneilla tai sellaisiksi epäillyillä rakennuspaikoilla maaperän puhdistus tulee osoittaa maaperätutkimuksin. Pilaantuneen maaperän kunnostukseen liittyvät asiat ratkaisevat ympäristönsuojeluviranomaiset.

Rakennuksen alapohjarakenteita suunniteltaessa on varmistuttava, ettei maaperän radon pääse huonetiloihin.

Viittaus MRL 131 §
Ympäristöministeriön asetus rakentamista koskevista suunnitelmista ja selvityksistä (216/2015)
Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Ympäristönsuojelumääräykset 2017

52 § Puisten perustusrakenteiden huomioon ottaminen rakentamisessa

Alueilla, joilla rakennusten perustamiseen on käytetty puupaalutusta tai muita puisia rakenteita, ei rakentamisella saa haitallisesti muuttaa vallitsevia pohjaveden pinnan tasoja eikä estää pohjavesien virtausmahdollisuutta.

Rakennustyönäikaiset, pohjaveteen kohdistuvat lyhytaikaiset muutokset edellyttävät asiantuntijan laatimaa pohjaveden hallintasuunnitelmaa ja siihen liittyvää pohjaveden tarkkailuohjelmaa. Rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee huolehtia suunnitelman ja ohjelman asianmukaisesta toteuttamisesta.

Rakennuksia on perustettu puupaaluille tai -arinoille ainakin Maaherrankadun itäpuolella Maljalahden läheisyydessä sekä Valkeisen lammen läheisyydessä ruutukaava-alueella. Rakennushankkeeseen ryhtyvän on selvitettävä hankkeen ympäristössä mahdollisesti sijaitsevat puuperustuksilla olevat rakennukset alentaessaan pohjavedenpintaa lyhytaikaisestikin.

Näillä alueilla osa pihasta tulee pinnoittaa vettä läpäisevällä pinnoitteella (reikäkivi, nurmikko tai vastaava).

52 a § Rakennusperintö

Tehtäessä luvanvaraisia toimenpiteitä liitekartan (liite 5) mukaisilla valtakunnallisesti merkittäviksi rakennetuiksi ympäristöiksi luokitelluilla alueilla tulee suunnittelun ja rakentamisen laatuun kiinnittää erityistä huomiota. Alueella olevaa rakennuskantaa ja pihapiirejä tulee säilyttää ja korjata perinteitä vaalien. Uudisrakentamisen tulee tapahtua alueen kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia arvoja ja laatua korostetusti huomioiden. Edellä mainittu tulee ottaa huomioon myös Pohjois-Savon maakuntakaavassa osoitetuilla maakunnallisesti arvokkaiksi kulttuuriympäristöiksi määritellyillä alueilla. Lisäksi on huomioitava kaupungin hyväksymien kulttuuriympäristöön liittyvien ohjelmien tavoitteet ja periaatteet.

Viittaus MRL 117–118 §

---

52 b § Arkeologinen kulttuuriperintö

Erityisesti järvien ranta-alueilla olevat muinaisjäännöskohteet ovat Kuopion alueelle ominainen piirre. Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain rauhoittamia. Muinaismuistolaki suojelee kiinteät muinaisjäännökset suoraan lain nojalla ilman erikseen tehtävää päätöstä. Muinaisjäännösalueella maaperään kajoaminen on kiellettyä ilman museoviranomaisen lupaa. Rakennushanketta suunniteltaessa tulee selvittää lähiympäristön mahdolliset muinaisjäännökset ja hankkeen vaikutus niihin. Jos rakennuspaikalla tai sen läheisyydessä sijaitsee muinaisjäännös, tulee rakennushankkeeseen ryhtyvän hyvissä ajoin neuvotella museoviranomaisen kanssa maankäyttöä koskevista suunnitelmistaan ja pyytää museoviranomaisen lausunto tarvittavista arkeologisista tutkimuksista. Ennen rakentamiseen ryhtymistä ja rakentamisen aikana tulee toimia museoviranomaisen määrittelemällä tavalla.

Jos sellaisellakin alueella, josta ei ole tiedossa kiinteitä muinaisjäännöksiä, rakentamisen yhteydessä havaitaan merkkejä mahdollisesta muinaisjäännöksestä, ovat työt lain mukaan keskeytettävä ja ilmoitettava asiasta museoviranomaiselle.

Tiedossa olevat Kuopion muinaisjäännöskohteet on luetteloitu Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä.

Viittaus Muinaismuistolaki (295/63) 1 § ja 14 §
MRL 197 §

XIV ERINÄISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

53 § Rakennusjärjestyksen valvonta

Tämän rakennusjärjestyksen valvonta kuuluu rakennusvalvontaviranomaiselle.

Kaupungin viranomaiset toimivat yhteistyössä, mikäli rakennusjärjestyksen mukaisten tehtävien hoitaminen vaikuttaa toisen viranomaisen tehtäviin.

Viittaus MRL 21 §, 182 §, 183 § ja 184 §

54 § Poikkeuksen myöntäminen rakennusjärjestyksen säännöksistä

Poikkeuksia tämän rakennusjärjestyksen säännöksistä voi myöntää hallinto- ja toimintasäännöissä määrätty viranomainen ja vähäisiä poikkeuksia luvan myöntävä viranomainen siinä järjestyksessä kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa asiasta on säädetty.

Viittaus MRL 171–175 §, MRA 85–90 §
Hallintosääntö ja Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasääntö

55 § Tontin ja rakennuspaikan rinnastaminen

Asemakaava-alueen ulkopuolella sijaitsevan rakennuspaikan osalta noudatetaan soveltuvin osin mitä rakennusjärjestyksessä on määrätty tontista.

56 § Rakennusjärjestyksen liitteet

Tämän rakennusjärjestyksen liitteinä ovat Suunnittelutarvealueet, pohjavesialueet ja tärkeät vesistön valuma-alueet (liite 1), Lentomelualueet (liite 2), Rakentaminen ranta-alueelle (liite 3), Katu/yleiselle alueelle ulottuvat rakenteet (liite 4) ja Valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt (liite 5).

57 § Rakennusjärjestyksen voimaantulo

Tämä rakennusjärjestys tulee voimaan 1.1.2019.

Tällä rakennusjärjestyksellä kumotaan voimassa ollut Kuopion kaupungin rakennusjärjestys, jonka valtuusto on hyväksynyt 2.5.2012 ja joka on tullut voimaan hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti 14.6.2013 sekä Juankosken rakennusjärjestys, joka on tullut voimaan 1.1.2002, Nilsiän rakennusjärjestys, joka on tullut voimaan 17.5.2002 ja Maaningan rakennusjärjestys, joka on tullut voimaan 13.4.2010.

Viittaus MRL 202 §

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.10.2018.

SUUNNITTELUTARVEALUEET, POHJAVESIALUEET JA TÄRKEÄT VESISTÖN VALUMA-ALUEET

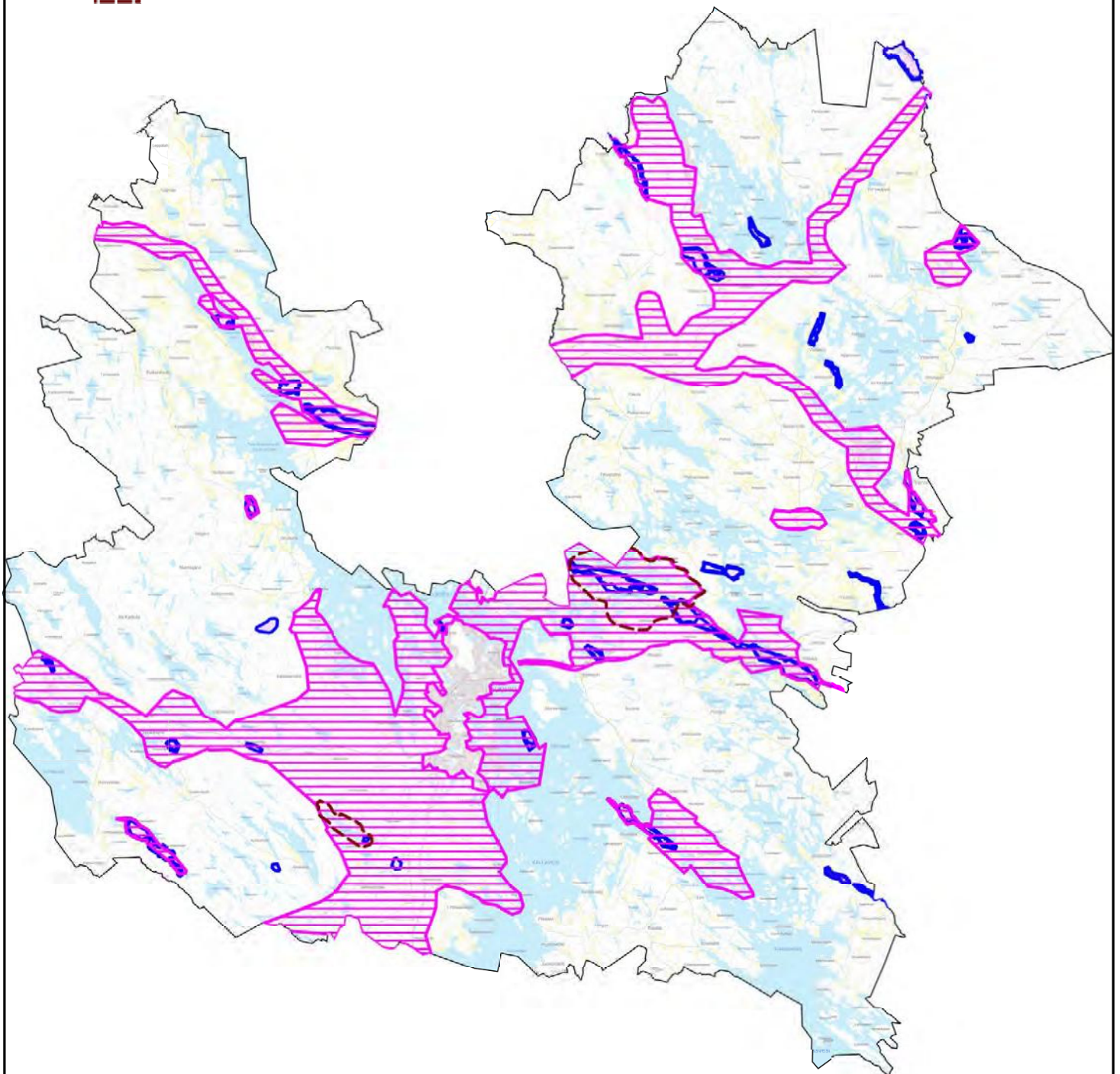
Suunnittelutarvealue

Pohjavesialue

Veden hankinnan kannalta tärkeän vesistön valuma-alue

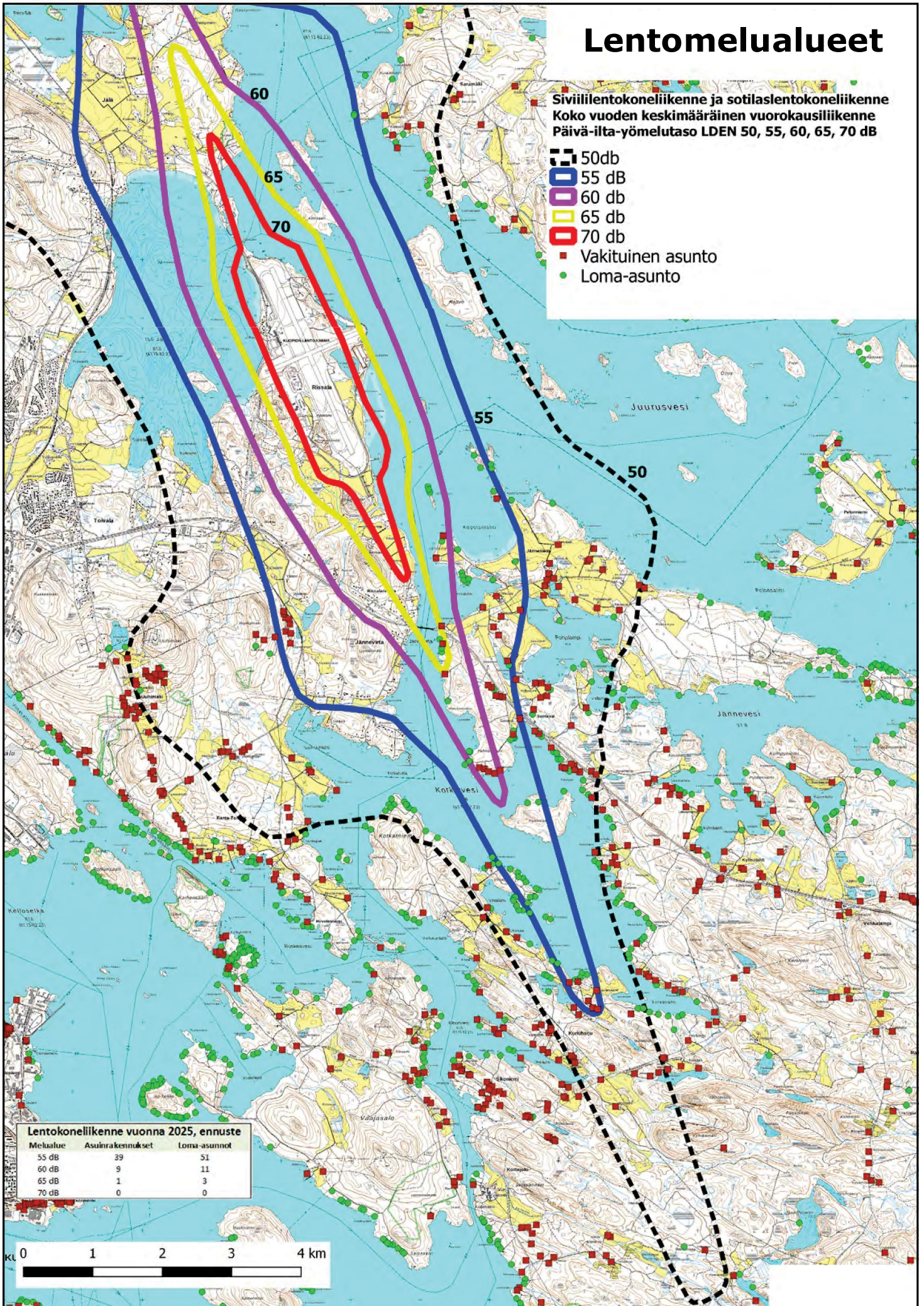

Lentomelualueet

Siviililentokone liikenne ja sotilaslentokone liikenne
Koko vuoden keskimääräinen vuorokausiliikenne
Päivä-ilta-yömelutaso LDEN 50, 55, 60, 65, 70 dB

- 50db
- 55 dB
- 60 db
- 65 db
- 70 db
- Vakituinen asunto
- Loma-asunto

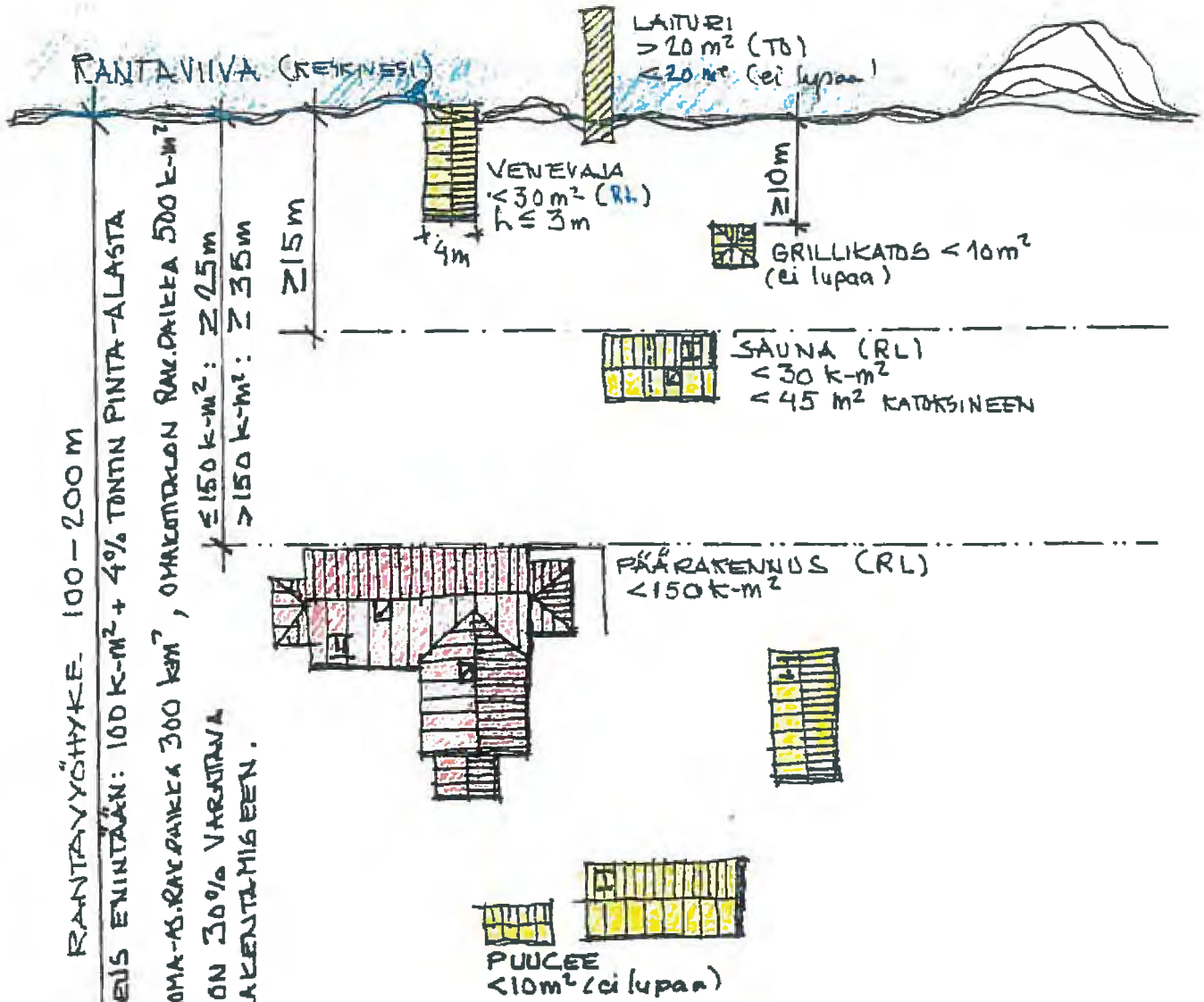

Lentokone liikenne vuonna 2025, ennuste

Melualue	Asuinrakennukset	Loma-asunnot
55 dB	39	51
60 dB	9	11
65 dB	1	3
70 dB	0	0

IV RAKENTAMINEN RANTA-ALUEELLE

RANTAVYÖHYKE. 100 - 200 M

RAKENNUSOIKEUS ENINTÄÄN: 100 K-M² + 4% TONTIN PINTA-ALASTA

• KUITENKIN ENINTÄÄN: LOMA-AS. RAYPAIKKA 300 K-M², OHJELMALLON RAYPAIKKA 500 K-M²

• RAKENNUSOIKEUDESTA ON 30% VARSINAINA TALOUSRAKENNUSTEN RAKENTAMISEEN.

≤ 150 K-M²: ≥ 25 M

> 150 K-M²: ≥ 35 M

PÄÄRAKENNUS (RL)
< 150 K-M²

PUUCEE
< 10 M² (ei lupaa)

• JOS PÄÄRAKENNUKSEN KOKO > 150 K-M² ON ETÄISYYS RANTAVIIVASTA OLTAVA VÄH. 35 M.

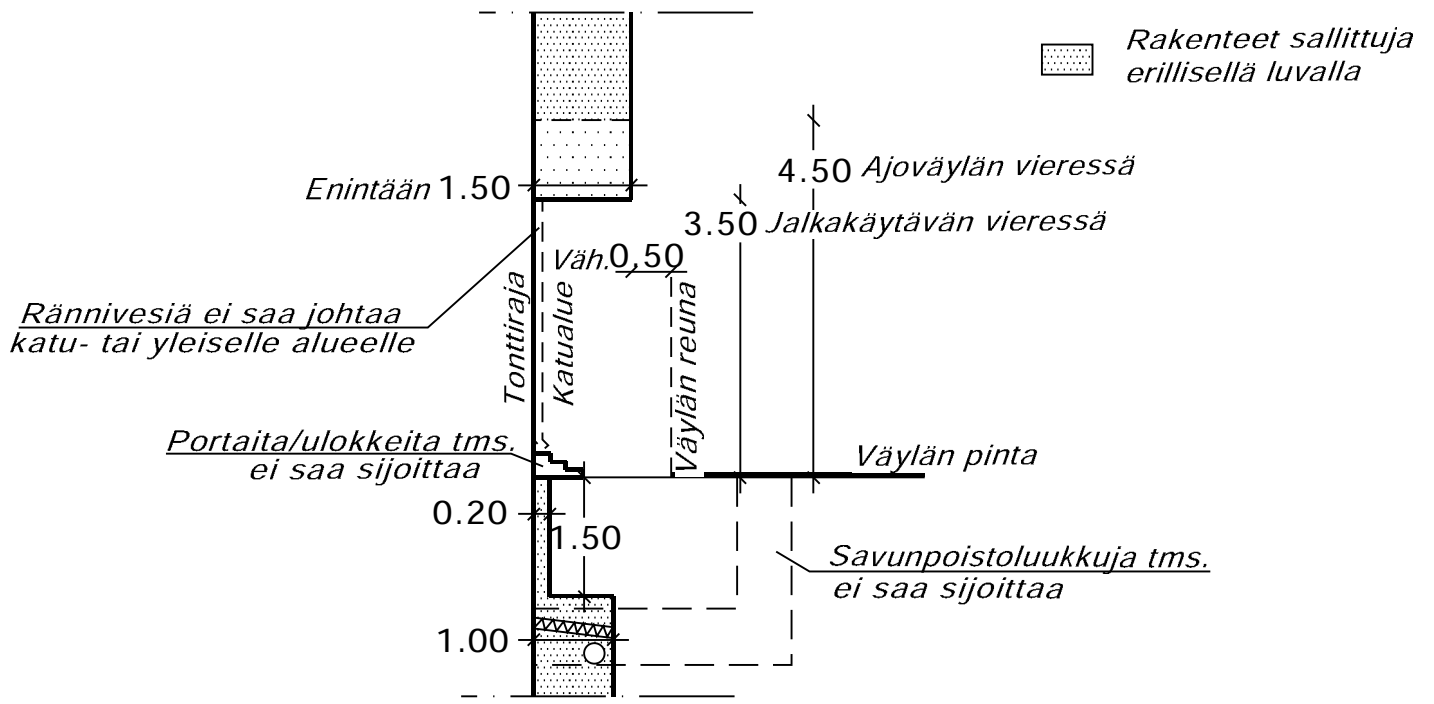
• ETÄISYKSET RAJOISTA OLTAVA VÄH. 5 M.

• KALLAVEDEN RANNALLA ALIN ASUINRAKENNUKSEN LATTIATASO N2000 +84.07

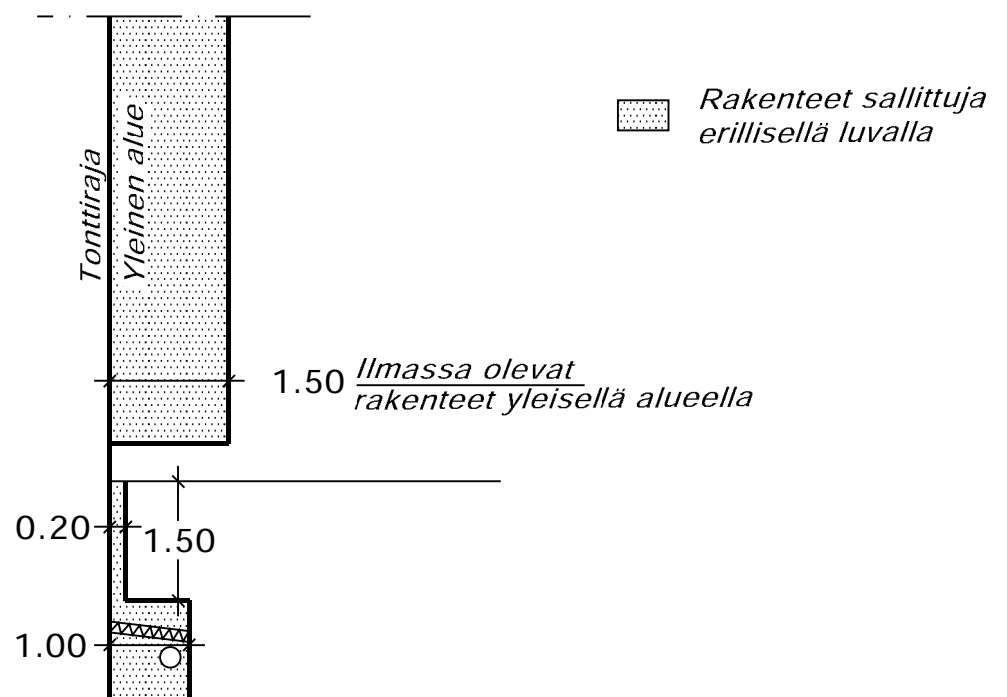
25.10.2017 P. Cula

Katu- tai yleiselle alueelle ulottuvat rakenteet (periaatekuva)

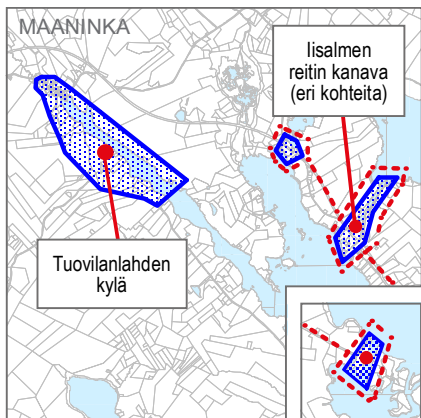
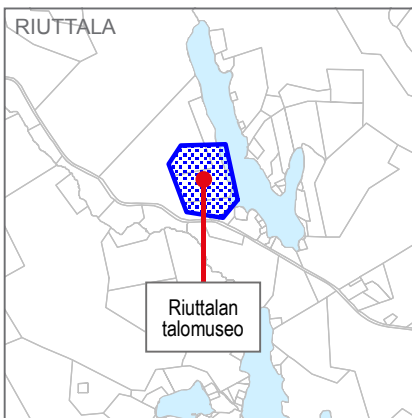
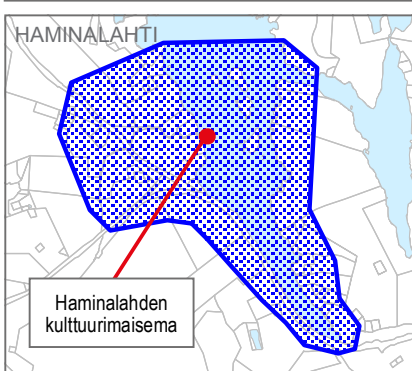
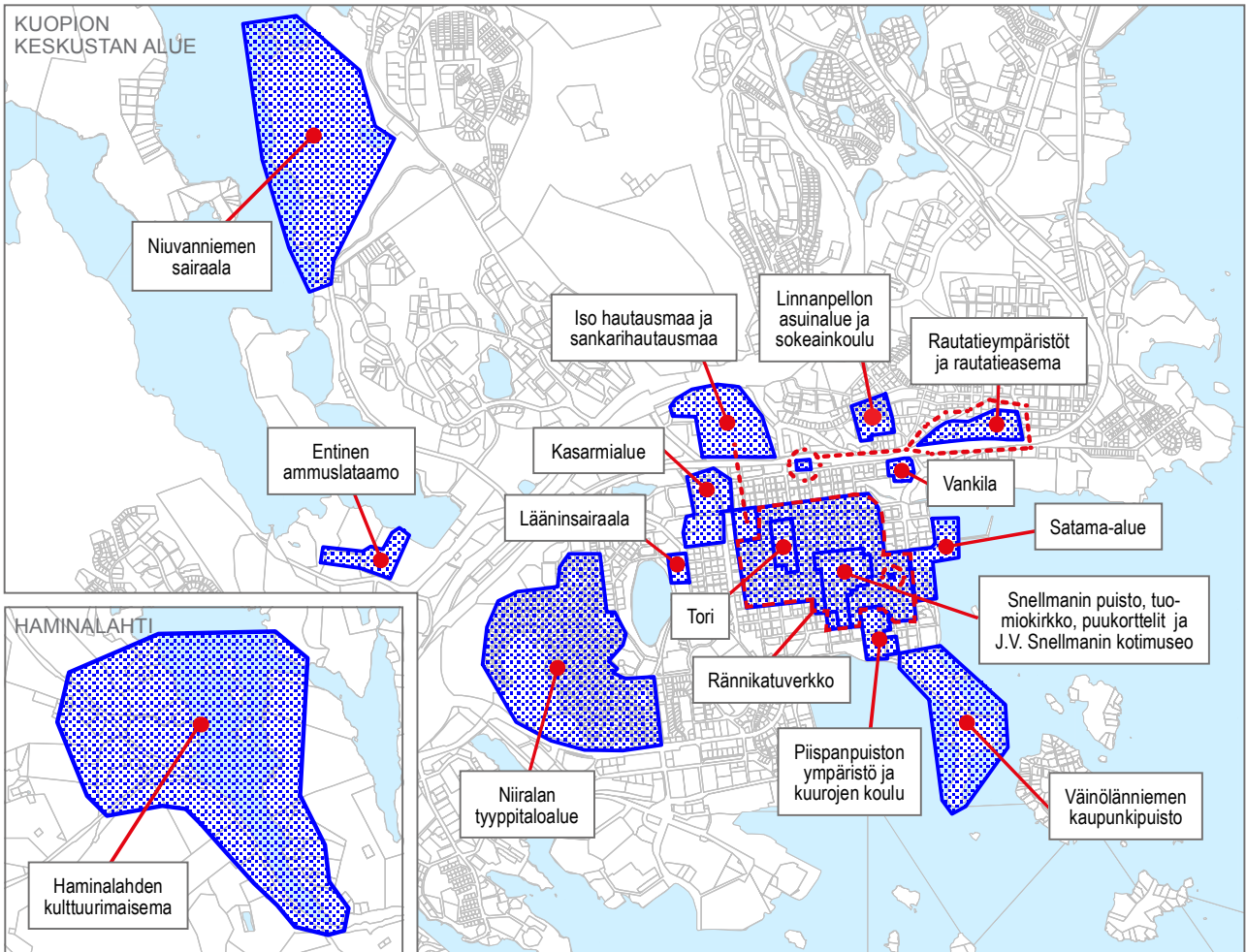
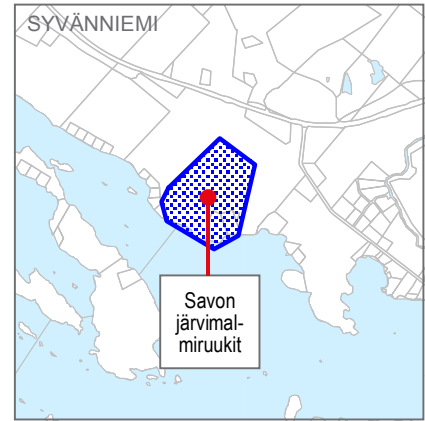
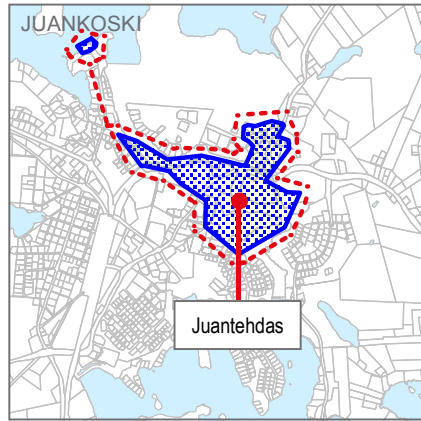
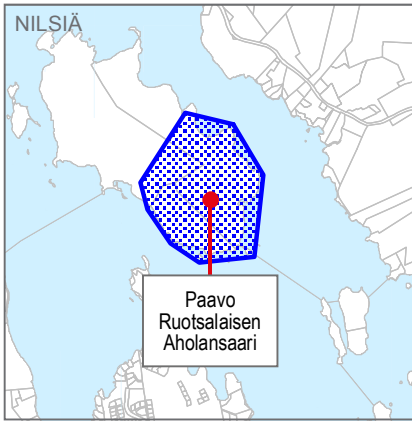
Rakenteiden sijoittamisesta katu- tai yleiselle alueelle peritään kaupungin määrittelemä taksa.

Yleinen alue

VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄT KULTTUURIKOHTEET (RKY-KOHTEET)

..... Pisteiviiva yhdistää kohdealueita

- - - Rännikatuverkon rajaus

Kuopion kaupunki / Strategian maankäyttö 18.1.2018 (RKY-alueet, muokattu museoviraston suunnitteluaiesista)